КПСС XXIII СЪЕЗДИНИ МУНОСИБ КУТИБ ОЛАЙЛИК!

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ҲАМДА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 222 (3194). | Шанба, 13 ноябрь 1965 йил. | Баҳоси 2 тийин.

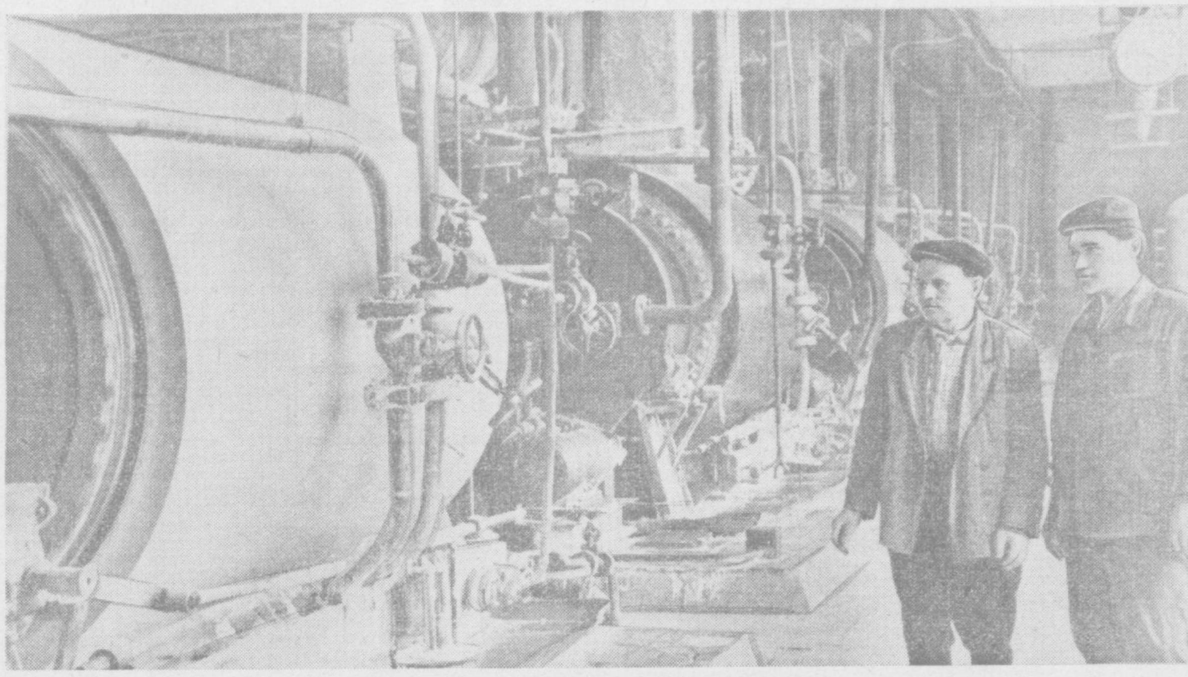

Чирчиқ электрохимия комбинати кимёгарлари яқиндагина ўз корхоналарининг 25 йиллик тўйини нишонладилар. Коллектив бу айёмга ажойиб меҳнат зафарлари билан келган эди. Корхонада ялпи маҳсулот тайёрлаш ўн ойлик плани муддатидан олдин шараф билан адо этилди. Колхоз ва совхозларга жўнатилаётган эшелон-эшелон минерал ўғитларнинг сифати аъло даражада. Биргина минерал ўғитлар цехи йил бошидан бери планга қўшимча бир неча минг тоннадан ортиқроқ ўғит ишлаб чиқарди.

Комбинат кимёгарлари КПСС XXIII съезди шарафига меҳнат вахтасида туриб ишламоқдалар. Барчанинг мақсади бир: партиямиз съездига муносиб совға ҳозирлашдир. Узаро бошланган социалистик мусобақа тобора кенг қанот ёзмоқда. Минерал ўғитлар цехи коллективи бу мусобақанинг олдинги сафларида бормоқда. Суратда: цех навбатчи аппаратчиларидан В. Котляров (чапда) ва И. Рустамов ўртоқлар барабанлар ишини кузатишяпти.

М. Нуриддинов фотоси.

ҚИШЛОҚ ИНТЕЛЛИГЕНТИ

Совет ҳокимияти барпо этилган дастлабки кунлардаёқ улуғ доҳиймиз Владимир Ильич Ленин фан ва маданият арбоблари ҳақида ғамхўрлик қилиб, уларни янги социалистик жамият қурилишига актив жалб этишни муҳим масала қилиб қўйган эди. Бу давр совет интеллигенциясининг шаклланиш даври бўлди. Коммунистик партия Владимир Ильичнинг доҳиёна кўрсатмаларига амал қилиб, Советлар республикасининг интеллигенциясини, ишчи ва деҳқон иттифоқининг қудратли армиясини вояга етказди ва тарбиялаб, камол топтирди.

Совет интеллигенцияси эндиликда коммунистик қурилишнинг барча соҳаларида катта ижодий ишлар олиб бормоқда, мамлакатимиз экономикасини ривожлантиришда, фан-техникани юксалтиришда, саноат ва қишлоқ хўжалигини тараққий эттиришда партия ва давлатимизнинг актив ёрдамчиси бўлиб хизмат қилмоқда. Бизнинг интеллигенциямиз халқ орасидан ўсиб чиққанлиги учун ҳам кучли ва қудратлидир. Унинг бутун фикр ва мақсади, олдига қўйган улкан вазифаси — ўз халқига, ўз юртига муносиб хизмат қилишдир.

Коммунистик партия раҳбарлигида район ва қишлоқларимизда интеллигенциямизнинг турли ҳунар, турли касб эгалари ўсиб етишди. Чор Россиясининг қолоқ ўлкаси бўлган Ўзбекистон қишлоқларининг қиёфаси, деҳқонларимиз ҳаёти мисли кўрилмаган даражада ўзгариб кетди. Ҳар бир колхоз ва совхознинг илғор коммунистик анъаналаридан баҳраманд бўлган кишилари: ўқитувчилар, агрономлар, зоотехниклар, врачлар, инженерлар, докторлар, ўрта ва олий маълумотга эга бўлган турли мутахассислари бор. Улар деҳқончилик маданиятини оширишда, қишлоққа маданий ва фаровон ҳаёт келтиришда, меҳнаткашларни, ёш авлодни коммунистик руҳда тарбиялашда катта ва хилма-хил иш олиб бормоқдалар.

Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел», Оржоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон», Янгийўлдаги Ленин, Ҳамроқул Турсунқулов номли колхозлар, «Ўзбекистон ССР беш йиллиги», 1- ва 2- «Оққўрғон» совхозлари ва шунга ўхшаш жуда кўп хўжаликларда интеллигенциямизнинг турли табақадаги кишилари ишламоқдалар. Улар партия ташкилотлари, колхоз правлениелари ва совхоз маъмуриятларининг бутун иш фаолиятида, қишлоқда тарбиявий, оммавий ва сиёсий ишларни олиб боришда энг актив ва энг яқин кўмакчилардир. Шу нарса характерлики, қишлоқ интеллигентлари турли миллат кишиларидан ташкил топгандир. Ўзбеклар, руслар, қозоқлар, тожиклар, қирғизлар, корейслар, татарлар, арманлар ва бошқа миллат вакиллари бир оиланинг фарзандидек иноқ ва дўст бўлиб, катта мақсад йўлида ижодий иш олиб бормоқдалар. Булар ҳаммаси ўз халқига, Коммунистик партияга садоқатли кишилардирлар. Қишлоқ интеллигенцияси сафларига янги кишилар — техниканинг тилини яхши билган ва уни моҳирлик билан бошқариб, деҳқончилигимиз ҳаётида катта ўзгариш ясаётган уста механизаторлар келиб қўшилмоқда.

Қишлоқ интеллигенти — катта куч бўлиб, унинг зиммасига улкан вазифалар юклатилади. Янги коммунистик кишини тарбиялашда, эскилик сарқитларига қарши кураш олиб боришда, колхозчилар, совхоз ишчилари, қишлоқ меҳнаткашларининг маданий ва фаровон ҳаёт кечиришида, фан ва техника янгиликларини тарғиб қилиш ва уни амалда жорий этишда қишлоқ интеллигентлари ғайрат ва ташаббус билан иш олиб боришлари, ҳар бир соҳада намуна бўлишлари лозим. Бунинг учун ўз устида ишлаш, қунт билан ўқиш, ўрганиш, янгиликларни излаш ва тарғиб этиш, юксак ахлоқли, одобли ва интизомли бўлиш талаб этилади. Афсуски, кўпгина районларда қишлоқ интеллигентларини тарбиялаш, уларни сиёсий ва хўжалик соҳасидаги барча ишларда актив иштирок этишини таъминлаш масалаларига ҳали жиддий эътибор берилмаётир. Бизда шундай ўқитувчи, врач, агрономлар борки, улар жамоат ишларидан, айниқса меҳнаткашлар ўртасида олиб бориладиган тарбиявий ишлардан четда турадилар. Ўз илм ва маданиятларини ошириш, фан ва техниканинг янгиликларини ўрганиш ва ўзлаштириш билан кам қизиқадилар. Бундай кишиларнинг омма орасида обрў-эътибори, мавқеи маълум даражада пасайиб қолиш сабаби ҳам ана шундадир.

Оржоникидзе районининг Бўстонлиқ зонасидаги, Юқори Чирчиқ районининг Паркент группасидаги ва Бекобод районининг айрим қишлоқларидаги интеллигентларимиз ҳаёт билан унчалик ҳамнафас эмаслар. Улар ўзларининг маълум даражадаги билим ва маданиятлари билан кифояланиб қолмоқдалар. Замон янгиликлари, фан ва техникамиз тараққиёти уларнинг кундалик иши ва ҳаётида ўз ижобий натижасини топмаётир.

Район партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари қишлоқ интеллигентлари ўртасида етарли иш олиб бормаётирлар. Бу масала уларнинг йиғилишларида, бутун иш фаолиятида камдан-кам кўрилади. Интеллигентлар ўртасида идеологик, сиёсий ва тарбиявий ишларни кучайтириш, уларнинг қишлоқ меҳнаткашлари орасида олиб бораётган хилма-хил тадбирларда актив иштирокини таъминлаш — партия ташкилотларининг муҳим вазифасидир.

Йилимиз барча соҳалар бўйича муваффақиятли якунланмоқда. Саноат корхоналарининг ходимлари, қишлоқ меҳнаткашлари фидокорона меҳнат қилиб, етти йилликни муддатидан олдин бажармоқдалар. Ҳамма ерда Коммунистик партиямизнинг навбатдаги XXIII съездига умумхалқ социалистик мусобақаси кенг қулоч ёйди. Завод ва фабрикалардан, колхоз ва совхозлардан, ижодий ташкилотлардан янгидан-янги зафарлар қучаётганимиз ҳақида қувончли хабарлар келмоқда.

Бу улуғвор ишларда, улкан ғалабаларимизда интеллигентларимизнинг меҳнати, қўшган ҳиссаси беҳисобдир. Улар фан ва техника соҳасида янги ва ажойиб кашфиётлар бунёд этдилар. Эндиликда мамлакатимиз 1966 йил — янги беш йиллик арафасида турипти. Бу беш йиллик мамлакатимизни янада юксакликларга кўтариш, халқ фаровонлигини бундан ҳам ошириш даври ҳисобланади. Ана шу улкан — коммунистик қурилишнинг одимларини яна да тезлаштирувчи ишларда актив қатнашиш — интеллигенциямизнинг, айниқса қишлоқ интеллигенциясининг шарафли бурчидир.

ЕТТИ ЙИЛЛИК ПЛАН БАЖАРИЛДИ

Область «Заготхлопкоолубтрест» корхоналари коллективлари Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 48 йиллиги арафасида катта меҳнат зафарини қўлга киритдилар. КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленумининг тарихий қарорларидан бениҳоя руҳланган трест ходимлари ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш етти йиллик планини муддатидан илгари бажардилар. Шу вақтгача қўшимча равишда деярли 9 миллион сўмлик маҳсулот тайёрланди.

Трест корхоналари ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари етти йилликнинг сўнгги йилида, айниқса, баракали меҳнат қилишмоқда. Пахта тозалаш заводлари шу йилнинг 1 ноябригача бутун 1958 йилдагига қараганда 27 процент кўп пахта толаси ишлаб чиқардилар. Луб заводлари коллективлари тайёрлаётган каноп толаси ҳажми 28 процент кўп бўлди. Трест корхоналари шу йилнинг ўн ойида ўтган йилнинг шу давридагига қараганда 960 минг сўмлик кўп маҳсулотни тўқимачилик корхоналарига юборишди.

Ишлаб чиқарилаётган тола сифати анча яхшиланди. Бунга такомиллашган техникани жорий қилиш, меҳнат унумдорлигини тинмай ошириш ва корхоналарда иш шароитини муттасил яхшилаб бориш туфайли эришилди.

УСТА ДЕҲҚОН ШУДГОР ҚИЛМОҚДА

Оққўрғондаги Ҳамид Олимжон номли колхознинг звено бошлиқларидан Эргаш Бегимқулов, Абдусаид Абдураҳимовлар планни ошириб бажарганликлари, ўзлари машина билан 80—85 тоннадан пахта терганликлари учун кўпчиликнинг ташаккурига сазовор бўлган эдилар. Ҳозир улар пахта териш машиналаридан ҳайдов тракторларига ўтиб, шудгор қилишда ҳам пешқадам бўлиб бораётганликлари учун ҳамма уларга балли азаматлар, демоқда.

Айни кунларда бу колхозда шудгорлаш жадал давом эттирилмоқда. Экиндан бўшаган ерлар битта С-100 ва 11 та ДТ-54 трактори билан кеча-кундуз шудгор қилиняпти.

Войтинцев номли колхозда 15 та трактор, 3 та кўрак терадиган, ерга тўкилган пахталарни териб оладиган машиналар ишлатилмоқда. Машиналар бир бошдан тушиб кўрак тераётган бўлса, ерга тўкилган пахтани терадиган машиналар сочилган пахталарни йиғиб кетяпти. Сўнгра машина билан ғўзапоялар юлиниб ер четига чиқариляпти. Пахта майдонлари шудгор қилиш учун шу зайилда тайёрланмоқда.

Бу йил Войтинцев номли колхоз аъзолари, азамат механизаторлари самарали меҳнат қилдилар. 1530 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан пландаги 21 ўрнига 26 центнердан ҳосил йиғиб олинди. Ҳосилдорлик планда белгиланганидан 5 центнер кўпайди. Энди уларнинг бутун диққат-эътибори қолган ҳосилни тезроқ йиғиб олишга, ерларни барвақт ва соз шудгор қилишга қаратилган. Шу мақсадда колхозчилар зўр уюшқоқлик билан меҳнат қилмоқдалар. Кунига 60 гектар ер шудгор қилинмоқда.

Шудгорлашда 25 механизатор икки сменада ишлаяпти. Колхоз правлениеси механизаторларни ва плугчиларни бепул бош-оёқ кийими ва иссиқ овқат билан тўла таъминлаган.

— Биз кузги шудгорнинг жуда катта аҳамиятга эга эканлигини ҳисобга олиб, механизаторларни моддий жиҳатдан рағбатлантиришга алоҳида эътибор бермоқдамиз. Бир гектар ер ҳайдаган механизаторга икки килограммдан шоли, 2 сўм 50 тийиндан пул, плугчига 2 сўмдан пул, 2 килограммдан шоли берилмоқда,— дейди колхоз раиси Сафар Бўриев.

Суюн Ғоибназаров звеноси планни барвақт бажарди, звено бошлиғининг ўзи мавсумда 65 тонна пахта терди. Энди у шудгорда ҳам пешқадамлардан ҳисобланади. Кучли С—80 тракторида ишлаётган Цой Михаил кунига 7—8 гектар ерни шудгор қилмоқда. Ҳаким Ҳамроев, Ўсар Суюнов сингари механизаторлар ерни кўп ва сифатли шудгор қилишда бошқаларга намуна бўлмоқдалар. Колхознинг бригада механикларидан Болабек Шерназаров, Йигитали Бозоров ўртоқлар механизаторларнинг доимий ҳамроҳи. Улар керак вақтида механизаторларга зарур ёрдам бериб келмоқдалар. Шунинг учун ҳам бу колхозда ҳар бир тракторнинг иш унуми 5 гектардан кам бўлмаяпти. Колхоз аъзолари кузги шудгорни 20 ноябргача тамомлаш учун астойдил курашмоқдалар.

Райондаги , «Ленинобод» «Партия XXII съезди», Куйбишев номли, Димитров номли, «Заря коммунизма» колхозларида ҳам кузги шудгор яхши ўтказилаяпти.

Лекин айрим хўжаликларда механизаторлар иши устидан яхши назорат ўрнатилмаган. Баъзи жойларда шудгор сифатсиз ўтказилмоқда. Айрим хўжалик раҳбарлари шудгор қилишга етарли эътибор бермаётганликларини кўрсатадиган фактлар содир бўлмоқда. Масалан, Карл Маркс номли колхознинг Исмат Беркинбоев бошлиқ бригадасида тракторчи Ирисбой Тўймачев ҳайдаган ерларни текшириб қаралганда 30 ўрнига 20 сантиметр чуқурликда сифатсиз шудгор қилинаётгани маълум бўлди. Бундай ҳодиса «Гулистон» колхозида ҳам юз берди. Бу фактлар райондаги барча хўжаликларда кузги шудгорни сифатли ўтказиш учун алоҳида курашиш кераклигини кўрсатиб турибди.

Районда кунига 900 гектардан ошириб ер шудгор қилинмоқда. Бу албатта қониқарли эмас. Чунки райондаги хўжаликларда 327 та ҳайдов трактори бор. Шундан фақат 228 таси ер ҳайдашда қатнашаётир. Қолган 99 трактор эса бошқа ишлар билан банд. Оққўрғонликлар бу йил Бўка районидаги 2-«Пискент» совхози ва Урта Чирчиқ районидаги механизаторларнинг ташаббусига қўшилиб шудгорлашни 25 ноябргача тамомлашга аҳд қилганлар. Ана шу мақсадга эришиш учун ерни ҳайдашга тайёрлашни тезлаштириш, барча ҳайдов тракторларини далага чиқариш, уларнинг бетўхтов ишлашини таъминлаш чораларини кўришлари керак.

Б. ХАЛИЛОВ.
«Тошкент ҳақиқати»нинг мухбири.

АҲАД Тухфатуллин «Ташавтомаш» заводининг ёш ишчиларидан. Лекин ёш бўлса ҳам у ўз ишига пишиқ. Кунлик топшириқларини доимо ортиғи билан адо этаяпти. Тайёрлаётган маҳсулотлари сифати яхши. Шу кунларда Аҳад КПСС XXIII съезди шарафига меҳнат вахтасида туриб ишламоқда. Суратда: пешқадам ишчи ўртоқ А. Тухфатуллин.

А. Тўраев фотоси.

50.290 ТОННА САБЗАВОТ

ОРЖОНИКИДЗЕ. (Телефон орқали олинди). КПСС XXIII съездини муносиб кутиб олиш учун умумхалқ мусобақасига қўшилган, бу соҳада астойдил меҳнат қилаётган район сабзаворкорлари давлатга сабзавот маҳсулотлари сотиш юзасидан ўз зиммаларига олган социалистик мажбуриятни бажардилар. Эл дастурхонига йиллик пландаги 44 минг тонна ўрнига 50.290 тонна турли хил сабзавот маҳсулотлари етказиб берилди.

Район колхоз ва совхозларида ҳосил йиғим-терими ва давлатга маҳсулот сотиш қизғин давом эттирилмоқда.

ИЛҒОР БРИГАДАДА

ЮҚОРИ ЧИРЧИҚ. КПСС XXIII съезди шарафига бошланган мусобақада фаол қатнашаётган «Правда» колхозининг ўртоқ Нам Бен Хо бошлиқ 24-бригада аъзолари хўжалик йилини муваффақиятли якунлашяпти. Деҳқонлар канопдан баракали хирмон кўтаришди. Пахтачиликдаги ютуқлар ҳам чакки бўлмади. 32 гектар ернинг ҳар гектаридан пландаги 35 ўрнига 45 центнердан «оқ олтин» йиғиштириб олинди. Эндиликда бригада аъзолари экиндан бўшаган ерларни шудгор қилабошладилар. Бу соҳада механизатор Душан Жуманов ва плугатор Ўринбек Маибетовлар зўр ғайрат билан ишламоқдалар. Улар ҳозиргача экин майдонларининг ярмидан кўпини шудгорлаб қўйдилар. Бригада аъзолари ариқ-зовурларни тозалаш ишларини ҳам бошлаб юбордилар.

У. АНОРМАТОВ.

ПОЛВОН ҲОСИЛИ

Полвоннинг ҳосили... Бўка районидаги Тельман номли колхозда Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ҳаким Қодиров бошлиқ пахтачилик бригадасининг рекордини ана шундай деб атай бошладилар. Нима учун полвоннинг ҳосили дейишади? Пахта далаларининг бу моҳир устасини унинг ҳамқишлоқлари Ҳаким полвон деб атамоқдалар. У бу номга тасодифан эришгани йўқ. Ҳ. Қодиров бошчилик қилаётган бригадада ҳақиқатан ҳам пахтадан мўл ҳосил етиштирилмоқда. Унинг бошқа бир хислати ҳам характерлидир: меҳнаткаш коллектив етакчисининг қадди-қоматига қараб ҳам уни полвон деса бўлади.

Ҳаким полвон Қодиров ва унинг ёрдамчилари табиатнинг ҳар қандай инжиқликларига қарамай, юксак марраларни эгалламоқдалар. Бу йил ёзда, масалан, хўжалик далаларида сув танқислиги юз берди. Иш шу даражагача бориб етдики, суғоришни қизғин давом эттириш талаб қилинган пайтларда сувни автоцистерналарда узоқ жойлардан ташиб келтиришга тўғри келди. Аммо ҳосил қутқазиб қолинди. 110 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 50 центнердан ҳосил кўтарилди.

— Ҳаким ака, сиз бундай натижага қандай эришмоқдасиз? — деб сўрашади ундан қўшнилари. — Еримиз ҳам, уруғлик ҳам бир хил-у, натижа эса турлича бўлаётир.

— Бу саволга жавоб бериш қийин, — деб тушунтиради бригада бошлиғи. — Ҳаммага маълумки, бизнинг ишимизда ҳеч қандай сир йўқ. Ҳар бир киши бизлардай ишлаши мумкин. Ерга меҳр қўйиш керак.

Бригада давлатга 500 тонна биринчи сорт пахта сотди. Бу йил кузда ҳосилдорлик жиҳатидан планда белгиланган топшириқ 14 центнер ошириб адо этилди. Натижада пахта 1 сўм 37 тийин арзон бўлди. Бу соҳада механизаторларнинг хизмати каттадир. Улар ғўза парваришида яхши меҳнат қилдилар. Механик-ҳайдовчи Маннон Кушаев машина билан 100 тонна пахта терди, Жамил Эшаев билан Саттор Абдиевлар «зангори кемалари»нинг бункерларидан 80—90 тоннадан «оқ олтин» тўкдилар. Ҳозир бригада бошлиғининг ёрдамчилари кўрак териш машинаси ва подборшчикларни бошқармоқдалар, далаларни ғўзапоядан тозаламоқдалар.

Пахтакорлар ерни келгуси йил кўкламига тайёрлашга ҳаммадан олдин киришдилар. Ҳозир шудгорлаш олдидан тупроққа минерал ўғит солинмоқда. Сўнгра ғўзапоя йиғиштирилиб, ер ҳайдалади. Бу ишларни 15—20 ноябргача тамомлаш планлаштирилмоқда.

О. ПАНОВА,
Г. КИРХАДЖИ.

ТУТ КЎЧАТИ ЎТҚАЗИНГ

МУТАХАССИС МАСЛАҲАТИ

Пиллачиликка мустаҳкам озуқа базаси яратиш ўтқазиладиган тут кўчатларининг сонига, дарахтларни яхши парвариш қилишга боғлиқ. Ҳисоб-китоблар шуни кўрсатадики, тутзорларда янгидан ўтқазилаётган кўчатлар билан илгари ўтқазилган кўчатлар ўртасидаги фарқ йил сайин кўпаймоқда. Расмий маълумотларга кўра тут дарахтларининг ўсиши ва сақланиши 50 процентга камдан-кам етмоқда. Тошкент областининг районларида шу йил баҳорда ўтқазилган кўчатлар қандай ўсаётганлигини билдирувчи оператив маълумотларга назар ташланса, бунга тўла ишонч ҳосил қиласиз.

Оққўрғон районида дарахтларнинг ўсиши плантацияларда 57,8 процентни, қатор қилиб экилган жойларда 53 процентни ташкил этади. Бекобод районида эса қатор қилиб экилган тут дарахтларининг атиги 38,4 процентигина ўсаяпти, холос. Бўка, Янгийўл ва Оржоникидзе районларида экилган тут дарахтларининг қарийб ярми қуриб қолган. Юқори Чирчиқ ва Калинин районларида тутларни ўстириш бир мунча яхши, 75—80 процентни ташкил этади.

Колхоз ва совхозларда йил сайин катта-катта маблағлар сарфланаётган бўлса ҳам ипак қуртларининг озуқа ресурслари жуда суст кўпаяётганлиги ва баргнинг етишмаслигига ана шулар сабабчи бўлаяпти.

Тут дарахтларининг яхши ривожланмаётганлигига асосий сабаб — кузги кўчат ўтқазишнинг энг қулай муддатлари беҳудага ўтказиб юборилаётганлигидадир. Тут питомниклари, пиллачилик совхозлари, айрим колхозларнинг илғор тажрибаси шуни яққол кўрсатадики, кузда ўтқазилган тут дарахтлари яхши ривожланади, эрта баҳорданоқ тез ўсабошлайди.

Кузда ўтқазиладиган кўчатларнинг баҳорда ўтқазиладиган кўчатлардан афзаллиги шундаки, кузда қисқа фурсат ичида плантацияларга ва дала чеккаларига ўтқазиладиган кўчатлар илдиз системасини яхши сақлаб қолади ва тез ўсади. Бундан ташқари кузда ўтқазилган кўчатлар тупроқнинг табиий намидан яхши баҳраманд бўлади. Бу йилги кузда ёғингарчилик кўп бўляпти. Бу тут кўчатлари ўтқазишга қулай табиий шароит яратмоқда. Ана шу имкониятни қўлдан бермаслик учун барча зарур чораларни кўрмоқ керак. Маълумки, кузда ўтқазилган кўчатлар одатда суғорилади. Ҳозирги ёмғирлар эса ўтқазилган кўчатларни табиий нам билан етарли таъминлайди.

Кузги кўчат ўтқазишнинг муваффақияти худди баҳордагидек кавланадиган чуқурчанинг кенглиги ва чуқурлигига боғлиқ. Уларнинг чуқурлиги ва диаметри 60 сантиметрдан кам бўлмаслиги керак. Бу ишда чуқур кавлагичлардан фойдаланилса қўл меҳнати анча қисқартирилади.

Чуқурчалар саёз қилиб кавланса, тут дарахтларининг илдизлари қуриб қолиши ёки ёмон ривожланиши мумкин. Кўчат ўтқазаётганлар, айниқса бу ишга раҳбарлик қиладиган агрономлар шуни унутмасликлари керакки, дарахт кўп йиллар учун экилади. Тут дарахтини ҳам худди олма ёки бошқа мевали дарахтлар каби мустаҳкам қилиб, алоҳида меҳр билан ўтқазиш керак. Бундан ташқари кўчат ўтқазишнинг тартиб-қоидаларига тўла риоя қилиш лозим.

Агар ҳар бир чуқурчага 5—6 килограммдан чиринди ва 0,2—0,3 килограммдан суперфосфат солинса, унга ўтқазилган кўчат яхши ўсади, мўл-кўл барг беради. Ўтқазилган кўчатнинг тагидаги тупроқ зичлашиб қолса, илдиз системаси ёмон ривожланиши ёки бутунлай қуриб қолиши мумкин. Кўчатни нормал чуқурликка экишга ҳам жиддий эътибор бериш керак. Тут кўчатлари ва ниҳолларининг илдизлари тупроқнинг устки қатламидан бирмунча (3—4 сантиметр) чуқурроққа жойлашиши лозим.

Дала чеккаларига, йўл ва ариқларнинг ёқаларига ўтқазиладиган тут дарахтларининг зичлигига ҳам эътибор бериш керак. Кейинги йилларда дарахтларни зич қилиб экишга одатланиляпти. Ҳар бир дарахт ўртасидаги оралиқ кўпинча бир метрдан ошмайди. Бу тут дарахтларининг ёмон ўсишига ва кам барг беришига сабабчи бўляпти. Кузда тут кўчатлари чуқур қилиб қазилган ва яхши тайёрланган чуқурчаларга ўтқазилса, уларнинг ўртасидаги оралиқ 1,5-2 метр бўлса дарахтлар эркин ривожланади.

Пиллачиларга тут дарахти кўчатларини ҳар ер-ҳар ерга алоҳида-алоҳида қилиб экмасдан, йирик-йирик массивларга экишни, ҳозирги ғанимат дамларни зое ўтказиб юбормасдан тут кўчатларини ўз вақтида ўтқазиб олишни тавсия этамиз.

С. ЗИНКИНА,
Урта Осиё ипакчилик илмий-текшириш институтининг старший илмий ходими.

ЭКОНОМИКАМИЗ ҚАНОТИ

Партиямиз Марказий Комитетининг сентябрь Пленуми саноатнинг кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқарадиган тармоғини кенгайтириш, бу соҳага ҳарқачонгидан кўра кўпроқ эътибор бериш лозимлигини алоҳида уқтирди. Аҳолининг ўсиб бораётган маиший эҳтиёжларини қондириш ҳар қачон ҳам партиямизнинг диққат марказида бўлиб келди. Сентябрь Пленумининг қарорлари буни яна бир бор намойиш этди.

Дарҳақиқат, истеъмол буюмлари саноати ишлаб чиқариш воситаларини тайёрлаб берувчи саноатга қараганда, кейинги йилларда анча орқада қолган эди. Партия-совет органлари ҳам барча эътиборни оғир саноатга бериб, енгил саноатчиларни унутаёзди.

Тўғри, оғир саноат, айниқса, саноатнинг А группаси экономикамизни ривожлантиришда ҳал қилувчи роль ўйнайди. Буни эътироф этмаслик мумкин эмас, албатта. Лекин аҳолининг маиший иҳтиёжини тўла қондириш, истеъмол молларини мўл-кўл етказиб беришда ҳам партиямиз оқилона тадбирлар белгилаб берди. Шу туфайли Марказий Комитетнинг сентябрь Пленуми қарорлари коллективимизни руҳлантириб юборди. Пленум қарорлари эълон қилинган кунданоқ корхонамиз коммунистлари уни кўтаринки руҳ билан ҳар бир ишчига тушунтиришга киришиб кетдилар.

Ишчи ва хизматчиларнинг корхона экономикасини юксалтиришга қаратилган таклиф ва мулоҳазалари ҳисобга олина борди. Бу ишда агитбригадамиз аъзолари, илғор ишчилар, мастерлар, айниқса, жонбозлик кўрсатдилар. Сентябрь Пленуми қарорларини муҳокама қилиш мобайнида цехлар ва бригадаларимиз КПСС XXIII съезди шарафига оширилган мажбуриятлар олдилар. Кўпгина ишчилар ўзларининг кўпдан ўйлаб юрган мулоҳазаларини ўртага ташладилар.

Фирма партия комитети йиғилиши коммунистларни цехлар ва бригадаларга бириктиб, партия мажлислари ўтказишни топширди. Бизда мавжуд 10 цех партия ташкилотининг ҳаммасида Пленум қарорларини ишлаб чиқишга бағишланган партия мажлислари ўтказилди. Мажлисларда олинган социалистик мажбуриятлар қайта кўриб чиқилди. Мажлислар, айниқса, Козлов бошлиқ бўлган 2-цехда, Муҳаммаджонова бошлиқ коммунистик меҳнат бригадаларида қизғин ўтди. Бу цех ва бригадалар ички резервлардан фойдаланган ҳолда меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот сифатини мўлжалдагидан ҳам яхшилашга қарор қилдилар.

КПСС Марказий Комитетининг сентябрь Пленумида кадрларнинг иқтисодий билимларини ошириш учун партия ташкилотларининг ғамхўрлик қилишлари тўғрисида гапирилган эди. Бу айни муддаодир. Ҳақиқатан ҳам раҳбар ходим корхона фойда-зарарини ажрата биладиган бўлиши ва ишни фақат фойда берадиган қилиб ташкил эта билиши керак.

Партиянинг ана шу кўрсатмасига амал қилган ҳолда кадрлар ўқувини ташкил этдик. Ноябрнинг дастлабки кунлариданоқ фирма инженер-техник ходимларининг иқтисодий ўқувини бошлаб юбордик. Бу мактаб машғулотларига малакали экономистларни таклиф этмоқдамиз. Рентабеллик нима, банка кредити, ундан фойдаланиш, маҳсулот сифатини яхшилаш қандай фойда келтиради ва шунга ўхшаш кўпгина темалар иқтисодий мактаб планига киритилган.

Илгарилари ишчиларга маҳсулотнинг миқдори, планнинг тўлдирилишига қараб ҳақ тўланаётган бўлса, эндиликда маҳсулот сифати асосий мезон бўлиб қолди. Коммунистларимиз буни ҳисоб-китоб асосида ишчиларимизга тушунтиришмоқда.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

Фирмамиз планлаштириш бўлими барча цехларни поток усулида планлаштириш режасини тузиб чиқди. Планлаштиришнинг бу янги усулининг афзалликлари кишиларимизга тушунтирилмоқда.

Партия сиёсий-маориф шохобчаларида ўқув йили бошланишига саноқли кунлар қолди. Партиямиз Марказий Комитетининг сентябрь Пленуми материалларини оммага етказиш ишида партия сиёсий ўқувидан фойдаланиш ҳам яхши натижа беради. Шу мақсадда пропагандистлар учун Пленум материалларини қандай ўзлаштириш кераклиги ҳақида консультациялар уюштирдик. Барча пропагандистларимиз район ва шаҳар партия комитетлари ташкил этган сиёсий семинарларда қатнашишди. Янги ўқув йилини пухта бошлаб юбориш учун барча тайёргарликларни кўриб қўйишди. Корхона экономикасини ўрганиш тўгарагида ва бошқа группаларимизда бу йилги машғулотлар сентябрь Пленуми материаллари асосида олиб борилади.

Биз КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленуми қарорларини оммага етказишда касаба союз ва комсомол ташкилотларига ҳам суянамиз. Фирма газетаси «Швейник»нинг кейинги сонлари Пленум материаллари руҳи билан суғорилган.

Янгиликни ҳаётга тадбиқ қилишда дастлаб айрим нуқсонлар бўлади. Тушунтириш учун аввало тушунган бўлиш зарур. Ҳали ҳам айрим коммунистларимиз ўзлари бошқараётган участка ишига масъулиятсиз қарайдилар. Сифатсиз маҳсулотлар чиқарадилар. Бу билан корхонамиз экономикасига зарар келтирадилар. Бундай кишиларда масъулият ҳиссини қўзғотиш учун тушунтириш ишлари олиб борилади. Яккама-якка суҳбатлар ўтказамиз, партия бюроларида, мажлисларда муҳокама қиламиз. Агар бунга ҳам эътибор бермайдиганлар бўлса, уларни фирма партиядавлат контролига кўмаклашув группаси ихтиёрига ҳавола қиламиз. Клавдия Петровна Сагалаева бошлиқ кўмаклашув группаси «Комсомол прожектори» штаби (бошлиғи Любовь Беляспик) билан биргаликда бундай кишиларни тартибга чақиради. КПСС Марказий Комитетининг сентябрь Пленуми қарорларини бажаришда сусткашликка йўл қўядиган кишилар бизнинг сафимизда бўлмаслиги лозим. Акс ҳолда олдимизда турган вазифаларни муваффақият билан адо эта олмаймиз.

Бутун совет халқи КПСС XXIII съездини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун зўр ғайрат билан меҳнат қилаётган бир вақтда фирмамиз коллективи бу ажойиб ҳаракатдан четда тура олармиди. Коллективимиз съезд шарафига социалистик мусобақани қизитиб, шу йил тўққиз ойлик планини 100,6 процент қилиб адо этди. Пландан ташқари бир неча минг сўмлик эркаклар костюми тикилди. Ишлаб чиқараётган кийимларимиз сифати тобора яхшиланмоқда. Съезд шарафига зарбдор меҳнат вахтасида турган тикувчиларимиз йиллик планни 29 декабргача бажариш, маҳсулот сифатини 0,2 процент яхшилаш учун астойдил ҳаракат қилмоқдалар. Бу асосий ишнинг, олдимизда турган қатор муҳим вазифаларнинг бошида турган етакчилар коммунистларимиздир.

О. МАЖИДОВА,
«Юлдуз» фирмаси партия ташкилотининг секретари.

Тошкентдаги «Қизил тонг» фабрикаси коллективи КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленуми қарорларини амалга ошираборib маҳсулот сифатини яхшилаш, меҳнат унумдорлигини оширишда янгидан-янги муваффақиятларга эришмоқда. Корхонада жорий этилаётган янги техника ва технология бу борада айниқса қўл келмоқда. Шу кунларда фабрика чеварлари КПСС XXIII съезди шарафига социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдирмоқдалар. Ички резервлар ишлаб чиқаришга кенг жорий этиляпти. Суратда: 4-цех ишчиларидан Р. Лукьянова (чапда) ва Л. Тупикова ўртоқлар тикилаётган пальто сифатини кўздан кечирмоқдалар.

ПЎЛАТ ОҚИМ

Кучли тоғ шамоли тунги ёмғирдан намиққан япроқларни шитир-шитир узиб, ерга кўрпа тушамоқда, сарбаланд ёғочларга таранг тортилган электр симларини дардарак қилиб, яна қаерларгадир увиллаб учмоқда. Заводнинг булутларга бош қўйган трубаларидан бурқсиб чиқаётган кўкимтир тутун шамол қанотига илашиб, кўздан йўқолади.

Улкан корхонанинг оташ қалби уриб турипти. Янги смена ишга шошиляпти. Коржама кийган норғул йигитлар ва қувноқ қизлар корхона ҳовлисини тўлдириб, ўз цехларига, қадрдон иш жойларига бормоқдалар. Улар орасида мастер Шамси Нуриддинов бошлиқ 3-бригада аъзолари ҳам бор. Бу бригадада қирқ киши ишлайди. Бригада аъзолари ҳаял ўтмай иш жойига етиб келишди. «300» станининг старший мастери Николай Андреевич Ботняев бугунги топшириқни прокатчиларга тушунтирди. Смена нур иншоотлари ва янги турар-жой қурилишларида ишлатиладиган арматуралар тайёрлашга киришди.

Стан гувиллаб ишлаб турипти. Мастер Ш. Нуриддинов ва унинг шериклари Неъматулла Алиқулов, Александр Бабич, Жўра Исроилов, Георгий Ромашколар чўғга айланган пўлат қуйилмаларни стан тахтачалари устида айлантириб, тобга келтирмоқдалар...

Бригада коммунистик меҳнат коллективи ҳисобланади. Шарафли номга яраша меҳнат қилиш уларнинг муқаддас бурчи бўлиб қолган. Мана, ҳозир ҳам шу бурч оташга айланган пўлат қуйилмалар орасида тер тўкиб меҳнат қилаётган прокатчиларнинг фикри-ўйини чулғаб олган. Шамси Нуриддинов смена ишига кўз-қулоқ бўлиб турипти...

Бригада аъзолари бу йил ҳар қачонгидан ҳам яхши ишлашди. Аввало, янгиликни жорий этишга катта эътибор беришди. Қўл билан бажариладиган қатор ишлар автоматлашди. Илгари арматураларни тоблаш учун икки вольцовкачи клеткаларга узатиб турар эди. Ҳозир бу ишларни айлантириш аппаратлари бажармоқда.

Заводнинг юпқа тунука ишлаб чиқариш станида ҳам иш қизғин. Бу станда ишлаётган старший мастер Воҳид Шагапов, прокатчилардан Тожибой Тошматов, Қурбонали Отамуллаев, Исмоил Мадаминовлар кундалик ва ойлик топшириқни ҳар доим ортиғи билан бажариб келмоқдалар. Уларнинг номини завод коллективи зўр ҳурмат билан тилга олади.

Цехда маҳсулот сифатини яхшилаш ва уни кўплаб ишлаб чиқаришда юксак кўрсаткичларга эришаётган илғор бригадалар кўп. Шамсининг акаси ва устози Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Саид Нуриддинов бошлиқ бўлган 1-бригада ана шундай пешқадам бригадалардандир. Бу бригада 1965 йил давомида энг яхши кўрсаткичлар билан ишлаб келди. Октябрь ойида эса Шамси бригадаси биринчи ўринни эгаллади.

— Биз йил охиригача биринчиликни қўлдан бермасликка ҳаракат қилаяпмиз. Биз жонажон партиямизнинг XXIII съездини ишлаб чиқаришда ҳамма вақт пешқадам бўлиб, янги муваффақиятлар билан кутиб оламиз, — дейди Шамси.

Корхонада ишлаб чиқариш илғорлари учун ташкил этилган «Ҳурмат тахтаси»да корхонанинг прокат ва мартен цехларида зўр меҳнат қилаётган илғорларнинг, шунингдек механика, энергетика, темирчилик ва бошқа цехларида ишлаётган пешқадамларнинг суратларини кўрасиз. Завод «Ҳурмат тахтаси»да корхона азаматларидан Боймирза Юсупов, Эсонжон Холиқов, Пирбой Одилов, Николай Каштерский, Дмитрий Гредневский, Саид Ғафуров, Олим Ражабов, Нишон Раҳмонов ва бошқаларнинг суратлари қўйилган. Бу илғор ишчилар корхонанинг ифтихори ҳисобланадилар. Завод коллективининг 70-80 проценти коммунистик меҳнат зарбдорлари унвонини олишга муяссар бўлган. Завод ҳам коммунистик меҳнат корхонаси унвонига мушарраф бўлиш учун курашмоқда.

Завод коллективи етти йиллик довонидан шараф билан ошиб ўтди. Ҳозир у янги план асосида маҳсулот ишлаб чиқармоқда. Бу йилги топшириқни ҳам анча илгари бажариш учун социалистик мусобақа кучайтириб юборилган.

Социалистик мусобақа илғорлари ажойиб меҳнат намуналарини кўрсатиб ишламоқдалар. Завод пўлат ишлаб чиқариш ўн ойлик топшириқни 29 сентябрь, прокат ишлаб чиқаришни эса 1 октябрда бажарди. Ҳозир корхонанинг ҳар бир цехида, ҳар бир бригадасида плandan ташқари маҳсулот ишлаб чиқариш учун иш суръатини ошираётган забардаст кишиларни кўрасиз.

Завод коллективи Октябрь Социалистик революциясининг шонли 48 йиллигини янги зафарлар билан кутиб олди. Ишлаб чиқаришнинг ҳамма соҳалари бўйича топшириқлар ортиғи билан бажарилди. Коллектив эндиликда янги чўққиларга интилмоқда.

Корхона дарвозасидан ҳар куни пўлат буюмлар ортилган эшелонлар сафарга жўнамоқда. Қурилишларга йўл олаётган бу муҳим материалларни тайёрлашда ва уларни она-Ватанга тортиқ этишда ака-ука прокатчи Нуриддиновларнинг, Воҳид Шагапов ва бошқа ажойиб пўлат эритувчиларнинг катта ҳиссалари бор. Улар ўт билан олишиб, ўт ичида пўлатни тоблаб, мамлакат қурилишларига жўнатмоқдалар. Уларнинг меҳнати, тайёрлаган маҳсулотлари шон-шарафлар билан тўлиб тошгандир.

Н. ЭГАМНАЗАРОВ.

Бекободдаги В. И. Ленин номли Ўзбекистон металлургия заводи.

ПЛЕНУМ ҚАРОРЛАРИ ОММАГА

ПРОПАГАНДИСТЛАРГА ЁРДАМ

15 ноябрь куни партия маорифи системасининг ҳамма звеноларида машғулотлар бошланади.

Дастлабки икки машғулот (тўрт соат) КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленуми қарорлари ва материалларини ўрганишга ажратилади.

Ушбу мақолада пропагандистларга ёрдам тариқасида бир неча амалий маслаҳатлар берилаётир.

Биринчи машғулотда мактаб ёки семинар раҳбари аввал теманинг асосий масалаларини ёритиши, сўнгра тингловчиларга келгуси машғулотга тайёргарлик кўриш бўйича конкрет вазифалар бериши лозим. Иккинчи машғулотда эса суҳбат йўли билан партия Марказий Комитети Пленуми қарорларида қўйилган ҳам назарий, ҳам амалий масалалар муҳокама қилинади.

Шуни алоҳида уқтириш лозимки, партия ўқуви системасидаги янги ўқув йили коммунистларга сиёсий маълумот беришнинг ҳам мазмунли бўлиши, ҳам ташкил қилинишига юқори талаблар қўяди. Машғулотларда назарий масалаларни ўрганиш, уни коммунистик қурилиш практикаси билан боғлаб олиб боришга жиддий эътибор бериш лозим.

Мактаб, семинар раҳбари Коммунистик партия томонидан ишлаб чиқилган ва саноат ишлаб чиқаришини янада ривожлантиришга қаратилган тадбирлар мамлакат ишлаб чиқариш кучларини ривожлантиришнинг ҳозирги босқичда пишиб етилган талабларга жавоб беришини тушунтириши зарур. Партия Марказий Комитети Пленуми қарорларини амалга ошириш социалистик хўжалик системаси афзалликларидан тўлароқ фойдаланиш, техника прогресси ва мамлакатимиз хўжалик тараққиёти суръатларини тезлатишга, маҳсулот сифатини яхшилаш, ижтимоий ишлаб чиқариш фойдалилигини ошириш ҳамда халқимиз фаровонлигини янада юксалтиришга кенг йўл очиб беради.

Ушбу тема мазмунига мувофиқ машғулотларнинг қуйидаги тахминий плани тавсия этилади:

1. Планлаштиришни такомиллаштириш ва унинг янги шароитдаги вазифалари.

2. Саноат ишлаб чиқаришини ривожлантиришни иқтисодий жиҳатдан рағбатлантиришни кучайтириш йўллари.

3. Саноатни тармоқлар бўйича бошқаришга ўтиш, хўжалик мустақиллигини кенгайтириш ва корхоналарда тўла хўжалик ҳисобига ўтишни амалга ошириш, бу тадбирларнинг аҳамияти.

4. Корхоналар ишини яхшилашда ходимлар моддий манфаатдорлигини ошириш йўллари.

Пропагандист машғулотларга якун ясашда КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленуми қарорларининг мамлакатимиз иқтисодий ривожланиши ва жаҳон социалистик хўжалик системасининг ривожланиши учун, социализм билан капитализм ўртасидаги иқтисодий мусобақа учун қандай аҳамияти борлиги тўғрисида тингловчиларга сўзлаб бериши лозим.

Машғулотларни муваффақиятли ўтказишда тайёргарлиги яхшироқ бўлган тингловчиларнинг сўзга чиқишлари учун темалар белгилаш тавсия этилади. Пропагандист уларга сўзга чиқиш учун план тузишда, адабиётларни кўрсатишда маслаҳатлар билан ёрдам бериши зарур. Тингловчиларга амалий топшириқлар бериш ҳам яхши натижа беради. Бундай топшириқларнинг темалари тахминан қуйидагича:

Корхона ёки цехда бошқариш ва планлаштиришни такомиллаштириш соҳасида қандай ишлар амалга ошириляпти?

Ишлаб чиқаришни бошқариш, уни планлаштиришни янада яхшилаш учун корхонада, цехда нималар қилиш лозим?

Участка, цех ва умуман корхонанинг планлари ва ишлаб чиқариш программаларини тузишда ва амалга оширишда корхона ишчилари қандай иштирок қиладилар?

Корхонада янги техника ва янги маҳсулотни жорий қилиш ва ўзлаштириш учун, ишлаб чиқариш фойдалилигини ошириш учун нималар қилинаяпти?

Корхона, цех ва участкада меҳнат унумдорлигини янада ошириш, маҳсулот таннархини камайтириш, унинг сифатини яхшилаш ва иш рентабеллигини ошириш учун нималар қилиш лозим?

Ишлаб чиқариш кенгаши қандай ишлаяпти, унинг қарорлари қандай бажарилади?

Колхоз ва совхозларда ташкил қилинган сиёсий мактаб ва семинарларда КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленуми якунлари бўйича машғулотлар ўтказишда партия Марказий Комитети март Пленуми материалларидан тўла фойдаланиш лозим.

Машғулотларни тайёрлаш ва ўтказишда қуйидаги адабиётлар тавсия қилинади:

А. Н. Косигин — Саноатни бошқаришни яхшилаш, планлаштиришни такомиллаштириш ва саноат ишлаб чиқаришини иқтисодий жиҳатдан рағбатлантиришни кучайтириш тўғрисида (КПСС Марказий Комитети Пленумида 1965 йил 27 сентябрда қилинган доклад).

Л. И. Брежнев — КПСС Марказий Комитети Пленумида 1965 йил 29 сентябрдаги нутқи.

КПСС Марказий Комитети Пленумининг қарори.

СССР Олий Совети VI сессиясининг материаллари.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVIII Пленуми материаллари.

Ўзбекистон ССР Олий Совети VI сессияси материаллари.

Социалистик давлат ишлаб чиқариш корхонаси тўғрисида Низом.

«Правда» ва «Известия» ва бошқа газеталарнинг КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленуми қарорларига бағишланган мақолалари, шунингдек, журналлардаги мақолалар.

Машғулотларда корхона ва ташкилотлардаги тегишли кўргазмали қуроллар (схемалар, картаграммалар ва ҳоказо)дан фойдаланиш лозим.

Ундан ташқари, машғулот ўтказилаётган жойдаги корхона, шунингдек, унинг айрим участка, бўлинма ва бригадасида ишлаб чиқаришнинг тегишли тармоғига оид материаллардан фойдаланиш ва уларни анализ қилиш зарур.

КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленуми тадбирларини амалга ошириш туфайли эришиладиган иқтисодий натижаларнинг самарали бўлиши бу ишда барча коммунистларнинг, барча ишлаб чиқариш ходимларининг кенг ва актив қатнашувига боғлиқдир.

Н. ОМЕЛИН,
область ва шаҳар партия комитетлари ҳузуридаги Сиёсий маориф уйи методик советининг раиси.

ҚАДРДОН УЙ

Партия ўқуви системасида машғулотлар бошланишига саноқли кунлар қолди.

Братская кўчасидаги мўъжазгина уй кечқурунлари пропагандистлар билан гавжум бўлади. Тошкент сиёсий маориф уйи пропагандистларнинг қадрдон уйига айланган: бу ерда улар маслаҳатлар оладилар, ўз билимларини синаб кўрадилар, назарий журналларда янгигина босилиб чиққан мақолалар билан танишадилар.

Янги ўқув йили арафасида мактаб ва назарий семинарларнинг раҳбарлари учун олимлар КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленуми қарорлари илгари сурган иқтисодий проблемалар юзасидан, партия тарихи, марксча-ленинча фалсафа масалалари юзасидан лекциялар ўқидилар.

Сиёсий маориф уйининг навбатчи консультантлари ўзининг ғоявий-сиёсий билим даражасини индивидуаль план асосида бойитишга қарор қилган кишилар учун ҳам дастлабки маслаҳатларни бердилар. Тематик китоб витриналари уларни адабиёт янгиликлари билан таништирмоқда.

Мактаблар ва семинарларнинг раҳбарлари партия пропагандаси методикаси тўғрисидаги материаллар қўйилган стендлар олдида узоқ туриб қоладилар. Мана бир группа пропагандистлар «КПСС-нинг қаҳрамонона тарихини ўрганинг» деган темалардаги расмлар қўйилган виставка олдига келиб тўхтадилар. Улар янги кўргазмали қуроллар номларини ўз блокнотларига ёзиб олмоқдалар. Бу ерда, шунингдек «Пропаганда санъатини В. И. Лениндан ўрганинг», «Партия ва партиявий иш тўғрисида ленинча таълимот», «Халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракати тўғрисида» деган темада виставкалар ташкил этилган. Комсомол сиёсий маорифи соҳасида бўлажак машғулотларга махсус бўлим бағишланган. Бу ерда «Кругозор», «Прометей», «Глобус» тўгаракларининг план ва программалари қўйилган стендлар бор.

Машғулотлар бошланишига яқин қолган шу кунларда Братская кўчасидаги маориф уйига фабрика ва завод, колхоз ва совхозларнинг жамоатчилик асосида ишлаётган сиёсий маориф кабинетларининг мудирлари келишди. Улар пропагандистларга методик ёрдамни уюштириш тажрибасини ўртоқлашдилар. Бу ерда сиёсий маориф кабинетлари методик кенгашларининг мудирлари, шунингдек консультантлар ва комсомол пропагандистларининг семинарлари ҳам ўтказилди. (ЎзТАГ).

В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат университетининг биология-тупроқшунослик факультети ҳар йили кўплаб ёш мутахассисларни тайёрлаб бермоқда. Факультет студентлари биология фанидан пухта билим олишмоқда. Суратда: 5-курс студентлари лекция тинглашаяпти.

А. Тўраев фотолари.

ФАН ВА ТЕХНИКА ЯНГИЛИКЛАРИ

ГИГАНТ СТАН

Уролдаги «Гипромез» институти мамлакатимизда биринчи бўлиб кенг юзали балкалар ишлаб чиқаришга мўлжалланган прокат станининг лойиҳасини ишлаб чиқдилар. Кенг юзали металл балкалари қурилиш ва машинасозликда кўп ишлатилмоқда. Аммо ҳозирги вақтда бундай балкалар жуда кўп элементларни бир-бирига пайвандлаш йўли билан тайёрланяпти. Натижада металл ва меҳнат сарфиёти кўп бўлаётир.

Конструкторлар яратган гигант стан узунлиги бир километр ва кенглиги чорак километр бўлган цехда жойлашади. У ҳар йили юзларча минг тонна прокат ишлаб чиқаради. Асбоб-ускуналарининг оғирлиги 30 минг тоннадан ортиқ бўлиб, бешта ишчи линияси, саккизта прокат клети ва юзларча турли-туман механизмлардан ташкил топади. Металл оқими ўтадиган рольгангларнинг узунлиги уч километрдан ортиқроқни ташкил этади. У марказий пультдан бошқарилади. Механизмларнинг иши телекамералар ёрдамида кузатилади.

МАШИНАСОЗЛАР ҲИКМАТИ

Киев шаҳридаги саноат корхоналарида кўплаб янги хил техника воситалари ишлаб чиқариш йўлга қўйилмоқда. Масалан, Дзержинский номли заводда поезд вагонларини монорельс йўлларда тортиб борадиган қудратли мотор синовдан ўтмоқда. «Красний экскаватор» заводида эса «Е-25-15» маркали ер қазиш машинасининг янги нусхаси яратилди. Бу агрегат шу вақтгача корхонада ишлаб чиқарилаётган экскаваторларга нисбатан қатор афзалликларга эга. У анча чуқурликда ишлайди. Агрегат такомиллашган гидросистема билан жиҳозланган.

Мотоцикл заводи ходимлари «Днепр» маркали янги машина яратмоқдалар.

СУЮҚ АЗОТЛИ ЎҒИТЛАР

Невинномисск химия комбинати суюқ азот ўғитларининг дастлабки минг тоннасини ишлаб чиқарди ҳамда қишлоқ хўжалигига етказиб берди. Янги ўғитлар аммиак сувига қараганда бир ярим баравар кўп азотга эга. 10 градусгача совуққа чидайди, ҳидсиз, ўсимликларни куйдириб юбормайди. Шунинг учун ҳам ўсимликларга илдиз ва барглари орқали юбориш мумкин. Шуниси муҳимки, улар билан ўсимликларни озиқлантиришда хоҳлаган пуркагич аппаратлар ва сунъий ёмғир ёғдирувчи қурилмалардан фойдаланиш мумкин.

ГИДРАВЛИК ЭКСКАВАТОР

Саранск экскаватор заводи коллективи «ВНИИземмаш» институти билан ҳамкорликда «Э-2514» маркали дизель гидравлик» экскаватори яратди ва давлат синовидан муваффақиятли ўтказди. Бу экскаваторнинг иккала ўқи тортувчи қилиб ишланган. У соатига 26 километр тезликда юра олади. Экскаватор қаттиқ ер қатламларини қазиб олишга мўлжалланган. Соатига 45 кубометр ер ишларини бажаради. Ковшининг ҳажми «Э-153» экскаваторникига қараганда икки баравар катта.

ПОРЛОҚ РЕЖАЛАР

И. РАҲМАТОВ,
Тошкент область партия комитети ва область ижроия комитети партия-давлат контроли комитетининг раиси.

Партиямиз Марказий Комитетининг сентябрь Пленуми саноатни юксалтиришнинг янада ёрқин уфқларини очиб берди. Саноатни бошқаришда ва планлаштиришда энг илғор, прогрессив формалардан фойдаланиш йўлларини кўрсатди. Социалистик индустриямизнинг бундан кейинги ривожланиш перспективаларининг истиқболли режаларини тузиб берди. Бу режаларнинг амалга оширилиши халқимиз фаровонлигини янада яхшилашда муҳим роль ўйнайди.

Ишлаб чиқариш самарасини ошириш, моддий-техника, молия ва меҳнат ресурсларидан унумли фойдаланиш, асосий ва оборот фондларидан кўпроқ фойда олиш, маҳсулот сифатини кун сайин яхшилай бориб дунёдаги энг яхши стандартлар даражасида маҳсулот ишлаб чиқариш каби масалаларни ҳал қилиш партия-давлат контроли органлари зиммасига ҳам катта вазифалар юклайди. Партия ва ҳукуматимиз қарорларининг пухта бажарилиши устидан контроллик олиб бориш хўжалик ходимларини ишга янада малакалироқ, масъулиятлироқ ёндошишга ундайди. Контроль органлари бу билан партия ва хўжалик ташкилотларига ёрдам берадилар.

Ҳозирги пайтда областимиз саноат корхоналарида 14531 кишидан иборат халқ назоратчилари бор. Улар 888 группа ва 858 пост атрофига жипслашганлар. Халқ назоратчиларининг деярли 65 процент ишчилар, учдан бир қисмидан кўпроғи эса коммунистлардир.

Областимизда ўз вазифасига сидқидилдан ёндошаётган комитетлар, группа ва постлар жуда кўп. Минг-минглаб жонкуяр назоратчилар қимматли вақтларини аямай умумхалқ ишига муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Катта бўлсин, кичик бўлсин ишда рўй бераётган ҳар қандай камчиликларга қарши муросасиз курашмоқдалар. Бекобод металлургия заводи, «Ташсельмаш», Ўзбекистон қаттиқ қотишмалар ва ўтга чидамли металлар комбинати, Тошкентдаги 1-пойафзал фабрикаси ва бошқа қатор корхоналарда тузилган кўмаклашув группа ва постлари, айниқса, ибрат бўларли ишлар қилишмоқда. Улар партия ташкилотлари ва хўжалик органлари ишига яқиндан ёрдам беришяпти. Чирчиқ, Олмалиқ шаҳар, Тошкент шаҳрининг Киров, Куйбишев район партия-давлат контроли комитетлари иши ҳам тахсинга лойиқ. Улар бевосита ишлаб чиқариш участкаларида бўлишиб, корхоналар экономикаси билан шуғулланишмоқда. Аниқланган камчиликларни тезда партия ва хўжалик органлари билан ҳамкорликда бартараф этиш чораларини кўришмоқда. Ишлаб чиқаришда ички резервлардан тўла фойдаланиш, техника янгиликларини жорий қилиш, исрофгарчиликка қарши кураш ва шу йўл билан корхона экономикасини кўтариш халқ назоратчиларининг диққат-эътиборида. Қаердаки партиявий-ташкилий ишлар билан бир қаторда пухта контроль ҳам ўрнатилган бўлса, ўша ерда қачон қараманг тартиб ва интизом ҳукмрон.

КПСС Марказий Комитетининг сентябрь Пленуми саноат корхоналари ишлаб чиқараётган маҳсулот сифатини яхшилашга катта эътибор бериш лозимлигини яна бир бор таъкидлади. Ҳозирги пайтда корхона кўрсаткичлари ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш билангина эмас, балки истеъмолчиларга етказиб берилган сифатли маҳсулот билан ўлчанади. Областимиз саноат корхоналарида тузилган кўмаклашув группа ва постлари ўтган вақт мобайнида маҳсулот сифатини текширишга қаратилган кўплаб рейдлар уюштирдилар. Бироқ бу соҳада олиб бораётган ишларимиз ҳали тўла қаноат ҳосил қилмайди. Қатор саноат корхоналари ҳамон сифатсиз маҳсулот ишлаб чиқармоқда. Ишлаб чиқариш технологияси ва меҳнат интизоми паст бўлган жойларда бу нарса айниқса кўзга яққол ташланмоқда. Шаҳар, район партия-давлат контроли комитетлари ва жойлардаги кўмаклашув группа ва постлари аъзолари саноат ишлаб чиқаришининг ана шу жиҳатларига муттасил эътибор бермоқлари зарур.

Бракнинг сабабчисидан бири давлат стандартларига риоя қилмасликдир. Халқ назоратчилари жойларда давлат стандартларига риоя қилишини текшириб туришлари керак.

Маҳсулот ишлаб чиқарувчи корхоналар билан истеъмол қилувчи корхоналар ўртасида тузилган шартномаларга риоя қилмаслик ҳоллари содир бўлмоқда. Баъзи корхоналар ўз зиммаларига олган мажбуриятларини бажармай, бошқа корхоналарни қийин аҳволга солиб қўядилар. Масалан, электротехника заводи кейинги тўрт ой мобайнида икки номдаги буюмни ўз вақтида етказиб бера олмади. Натижада, корхона маъмурияти номига 150 хат ва телеграмма келди. Бу қанчадан қанча корхоналар ишига зарба берди. Партия-давлат контроли органлари ходимларининг вазифалари ана шу каби камчиликларнинг сабабларини очиб ташлаш, унинг олдини олиш ва лозим бўлса айбдорларни жазолашдан иборатдир.

Ҳозирги вақтда бепоён мамлакатимиз бўйлаб электр, иссиқлик энергиялари ва ёқилғидан унумли фойдаланиш масалалари бўйича текшириш кетяпти. Халқ хўжалигида электр энергияси сарфини бир процент камайтириш 5 миллиард киловатт-соат электр энергиясини ёки 2 миллион тоннага яқин ёқилғини тежаш деган сўз. Областимизда электр энергиясини тежашнинг жуда катта резервлари мавжуд. Халқ назоратчилари экономикани юксалтиришнинг бу соҳаларига ҳам жиддий эътибор бермоқлари зарур.

Маълумки, яқинда СССР Министрлар Совети социалистик давлат ишлаб чиқариш корхонаси тўғрисида янги Низомни тасдиқлади. Жойлардаги халқ назоратчилари бу муҳим ҳужжатни пухта ўзлаштириб олмоқлари ва жойларда унга риоя қилинишини қатъий контроль қилиб бормоқлари лозим.

Партиямиз Марказий Комитети сентябрь Пленуми саноат аҳли олдига қўйган улкан вазифаларни изчиллик билан бажаришда халқ назоратчилари партия, хўжалик ташкилотларига яқиндан ёрдам берувчи кишилардир. Ҳар бир халқ назоратчиси партия ва ҳукуматимиз ишлаб чиқаётган қарор ва директиваларни амалга оширишда шахсан иштирок этиш билан бирга бу ишга панжа орасидан қараётган кишиларга нисбатан муросасиз курашиши лозим. Бунинг учун эса ҳар бир халқ назоратчиси корхона структураси ва унинг экономикасини пухта билиши талаб этилади.

Областимизнинг кўпминг кишилик жонкуяр назоратчилари армияси партиямизнинг истиқболли режаларини амалга ошириш ва шу йўл билан коммунистик мўл-кўлчилик барпо этишга муносиб ҳиссаларини қўшадилар.

НАЗОРАТЧИЛАР ЎҚИМОҚДА

ЮҚОРИ ЧИРЧИҚ. Бу ерда район партия-давлат контроли комитетига кўмаклашувчи группа раисларининг семинари бўлиб ўтди. Семинарда район партия комитети ташкилий бўлимининг мудири ўртоқ В. Бабочкин юқори партия ташкилотларининг группалар иши ҳақида қабул қилган қарорларини ўқиб берди.

Район партия-давлат контроли комитетининг раиси ўртоқ Ф. Разов партия-давлат контроли комитетига кўмаклашувчи группалар ҳақидаги Низом бўйича группаларнинг вазифалари ҳақида, район газетасининг редактори А. Раҳимбердиев эса кўмаклашувчи группа ва постлар олиб бораётган ишларнинг матбуотда ёритилиши ҳақида сўзлади.

Семинарда ўзаро тажриба алмашишга ҳам катта аҳамият берилди. «Ленинский путь» колхози партия комитетининг секретари ўртоқ Ж. Файзуллаев кўмаклашувчи группа ва постларга партия ташкилоти раҳбарлиги ҳақида гапириб берди.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ХАЛҚ КОНТРОЛИ АМАЛДА

ПАРТИЯ-ДАВЛАТ КОНТРОЛИ САҲИФАСИ

ОРЖОНИКИДЗЕ районидаги Ленин номли колхозда шудгорлаш ишлари икки сменада олиб борилмоқда. Ҳайдалган ер сифати кўнгилдагидекмикин деган мақсадда колхоз партия-давлат контролига кўмаклашув группасининг аъзолари иш сифатини текширишга қарор қилишди. Мана, улар колхознинг учинчи бригадасида ҳайдалган ерларни кўздан кечиришаяпти. Суратда: (чапдан) колхоз партия ташкилотининг секретари Р. Аҳмадалиев, кўмаклашув группасининг аъзоси Р. Саидов, кўмаклашув группасининг раиси Ҳ. Абилқосимов ўртоқлар.

С. Махов фотоси.

МУНОСИБ ҲИССА

Колхозда ким билан суҳбатлашманг, қишлоқ хўжалик йилининг муваффақиятли якунланаётганидан хурсанд бўлиб гапиради. Пахта плани салкам бир юз эллик процентга етиб қолди, гўшт, сут ва бошқа чорвачилик маҳсулотлари ҳам мўл-кўл бўляпти. Ҳозирги кунда ҳамманинг диққат эътибори кузги-қишки тадбирларни намунали ўтказишга, келгуси йил мўл ҳосилига замин яратишга қаратилган.

— Биз эришаётган ютуқларда халқ назоратчиларининг ҳиссаси озмунча эмас, — дейди колхоз партия ташкилотининг секретари Ш. Утебоев, — улар колхозда меҳнат интизомининг мустаҳкам йўлга қўйилишига ёрдам бермоқдалар.

Ҳақиқатан ҳам ўртоқ Пак Пен Гван бошлиқ партия-давлат контроли комитетига кўмаклашувчи группа амалга ошираётган тадбирлар диққатга сазовордир. Группа аъзолари пахта йиғим-терими, каноп ўрими вақтида, айниқса, ғайрат кўрсатиб ишладилар. Улар пахтанинг тез ва сифатли терилиши устидан назорат қилиб бордилар. Саидвали Турсунов, Зикрия Иброҳимова, Пак Николай сингари халқ назоратчилари, айниқса, кўпчиликнинг ҳурматига сазовор бўлмоқдалар.

...Авжи йиғим-терим қизиган пайт эди. Саидвали далаларни айланиб юрар экан, колхознинг 11-бригадаси пахталарини моллар пайхон қилаётганини кўриб қолди. Уёқ-буёққа қараб ҳеч кимни топа олмади. Дарҳол ўзи уч-тўрт колхозчини ёнига олиб, уларнинг ёрдамида молларни бир чеккага ҳайдаб чиқарди.

Ўша заҳотиёқ айбдорни излаб топдилар. Колхоз зоотехниги Сон Николай бу воқеани эшитаркан, бошини қуйи солиб индамасдан турарди. Негаки, унинг эътиборсизлиги натижасида ана шундай хунук воқеа рўй берганди. Сон Николай қаттиқ огоҳлантирилди.

Колхознинг ўн иккинчи бригадаси хирмони. Халқ назоратчиси Зикрия Иброҳимова хирмонга топширилган пахталарни синчиклаб кўздан кечирарди. Хом терилганлари ҳам кўплигини билиб қолди. Дарҳол суриштириб, ким терганлигини аниқлади. Хом пахталарни териб хирмонга топширган теримчи ҳам, уни қабул қилиб олган тарозибон ҳам изза қилинди.

— Халқ назоратчилари ишидан бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин, — дейди Пак Пен Гван, — улар шудгорлашни сифатли ўтказишга ҳам ёрдам бермоқдалар. Яқинда рейд ўтказилганда канопдан бўшаган ўн гектар ер жуда саёз шудгор қилинганлиги аниқланди. Бунда назоратчилар асосий роль ўйнадилар. Шу кунларда халқ назоратчиларининг диққат эътибори чорва қишлови намунали ўтказилишини, техникани ремонт қилиш ва унинг сақланишини кузатиб боришга қаратилган. Юқори Чирчиқ районидаги «Ўзбекистон» колхози халқ назоратчилари халқ ишончини ана шундай оқламоқдалар.

БИРЛАШГАН ЎЗАР

Колхозимизда янги ваколат муддатида партия-давлат контролига кўмаклашувчи группа ва постларда ишлаш учун 61 колхозчи сайланди. Йирик ишлаб чиқариш участкаларида, чунончи, чорвачилик фермаси, «Партия XVIII съезди», Охунбобоев номли, Ленин номли участкалар ва автомобиль гаражида партия-давлат контролига кўмаклашувчи группалар тузилди.

Партия комитети халқ назорати чин маъноси билан оммавий тус олиб кетишига эришиш мақсадида бир талай ишларни амалга оширди. Айниқса, кўмаклашувчи группалар составига бевосита хўжалик ишлаб чиқаришининг турли соҳаларида самарали меҳнат қилаётган ўртоқлар вакил қилинишига катта аҳамият берилди.

Участка кўмаклашувчи группаларининг биринчи ташкилий йиғилиши бўлиб ўтди. Бу йиғилишларда группа аъзолари группа раисларини сайладилар, ўтказиладиган текшириш ва рейдларнинг асосий йўналишини белгилаб олдилар. Участкалардаги кўмаклашувчи группаларнинг аъзолари асосий эътиборни ишлаб чиқаришни ривожлантириш ва меҳнат унумдорлигини оширишга қаратмоқдалар. Улар назорат самараси учун узлуксиз кураш олиб бораётирлар.

Колхозимиз — йирик, сертармоқ хўжалик. Далаларимизда пахта, сабзавот, картошка етиштиради. Чорва хўжалигимиз ва мевачилик ҳам экономикамизда катта ўрин тутади. Жонкуяр назоратчиларимиз хўжалигимизнинг барча тармоқларида текшириш ва ялпи рейдлар ўтказиб туришади. Аниқланган камчиликларга қарши муросасиз кураш олиб бораётирлар, нуқсонлар ишчанлик руҳида бартараф қилинишига эришаётирлар.

Бир-икки мисол келтириб ўтмоқчиман. Колхозимизнинг 4 бригадасида теримнинг дастлабки кунлари уюшқоқлик бўлмай қолди. Терим суръати пастлашиб кетди. Тўла пишиб етилмаган пахталар терилаётгани, чаноқларда чигитлар қолиб кетаётгани тўғрисида группамизга сигналлар туша бошлади. Биз теримнинг бошиданоқ шу каби нуқсонларга чек қўйишга қарор қилдик. Шу мақсадда пахтакор бригадаларда ялпи текшириш ўтказдик. Ниҳоят, 5-ва 6-бригадаларда ҳам пахта сифатсиз терилгани, пунктдан қайтариб юборилгани каби фактларни ҳам аниқладик.

Назоратчилар текшириш якунларини группа йиғилишида муҳокама қилишди. Муҳокамада правление ва партия комитети аъзолари ҳам иштирок этишди. Бригада бошлиқлари ишга бироз совуққонлик билан қараганликларини тан олишди. Тез кунда аҳвол яхшиланди. Натижада, колхозимиз кунига 3—3,5 процент ва ундан ҳам ошириб пахта сота бошлади. Қисқа муддатда 1205,4 тонна «оқ олтин» топширилиб, йиллик план 116,7 процентга етказилди.

«Партия XVIII съезди» участкасидаги боғда узиб олинган олмаларни давлатга сотиш вақтида рўй берган воқеани олайлик. Боғда 6 тонна олма узиб қўйилган. Лекин «транспорт етишмайди» баҳонаси билан олма 10 кун топширилмай қолган. Кўмаклашувчи группанинг раиси ўртоқ А. Нишонбоев бошлиқ бу участканинг жонкуяр назоратчилари олманинг тезда қабул пунктига етказиб берилишини таъминладилар.

Ишда изчиллик бўлса, натижа ҳам кутилгандек бўлар экан. Буни биз тажрибаларимизда синаб кўрдик. Кўмаклашувчи группамизнинг З. Фахриддинов, Х. Боботоева, М. Бадалбердиева, Х. Нуриддинов, П. Аҳмедов ўртоқлар сингари куйди-пишди аъзолари айниқса барчага намуна бўлишмоқда. Улар ўзларининг камчиликларга муросасизликлари билан жамоат хўжалигини ривожлантиришга самарали ҳисса қўшишяпти. Назоратчиларимиз колхоз правлениеси ва партия ташкилоти атрофига жипслашиб ҳамжиҳатлик билан ишлаганликлари туфайли планларимиз ортиғи билан бажариляпти. Бирлашган ўзар деб шуни айтадилар-да.

Ҳ. АБИЛҚОСИМОВ,
Оржоникидзе районидаги В. И. Ленин номли колхоз партия-давлат контролига кўмаклашувчи группанинг раиси.

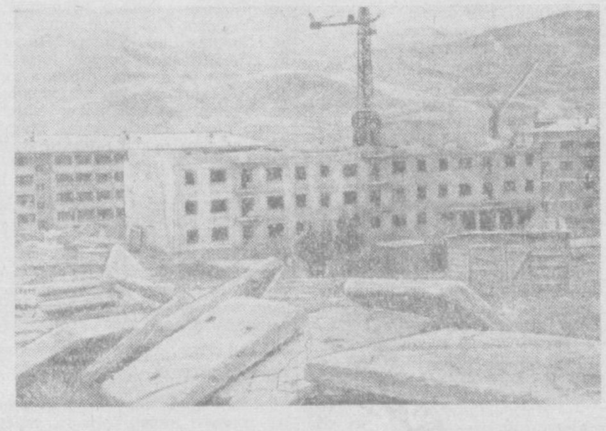

ФОТО АЙБНОМА

ЎЗБЕКИСТОНнинг йирик нурхоналаридан бири Чорвоқ ГЭСи қурилиши жадал суръатларда олиб борилмоқда. Бу ер улкан қурилиш майдонига айланган. Бироқ зарбдор қурилишнинг хира томонларини кўргач ранжийсан киши. Мана бу суратдаги исроф бўлиб ётган қурилиш материалларини наҳотки Чорвоқ ГЭСи қурилиши бошлиғи П. Нирков ва Чорвоқ ГЭСстрой уй-жой бошқармаси бошлиғи С. Солоцкий ўртоқлар кўрмаган бўлишса. Ахир бу давлатнинг пули ва қурувчиларнинг пешона тери билан бунёдга келган қурилиш материаллари-ку.

Чорвоқ ГЭСи қурилишида бундан бошқа ҳам исрофгарчиликларни кўриш мумкин. Металл арматуралар, қурилишга келтирилган ғиштлар, трубалар ишчилар шаҳарчасида сочилиб ётибди. Кўпгина хонадонлар металл арматуралари билан ўз ҳовлилари атрофини тўсиб олишган ҳам. Чорвоқ ГЭСи раҳбарлари бу аҳволга қисқа муддат ичида чек қўйишлари керак. ГЭС партия-давлат контролига кўмаклашув группаси аъзолари бу камчиликлар билан қачонгача муроса қилиб келади?

М. Нуриддинов фотоси.

КОНТРОЛЬ КЎЗГУСИ

Партия-давлат контроли ўзининг оммавийлиги ва ошкоралиги билан кучлидир. Бунда қуйи матбуот, радио ва турли варақалар катта роль ўйнайди. Мазкур органлар халқ назоратчиларининг яхши иш тажрибаларини ҳам, уларнинг фаолиятидаги камчилик ва нуқсонларни ҳам ўз вақтида ёритиб туради. Тошкентдаги 1-пойафзал фабрикаси партия ташкилотининг бу соҳада олиб бораётган ишлари ибратлидир.

Фабрика партия-давлат контролига кўмаклашув группасининг ҳузурида тўрт кишидан иборат ахборот группаси тузилган бўлиб, унга партия комитети раҳбарлик қилади. Группа аъзолари составида партия, касаба союз, комсомол ташкилотлари вакиллари бор. Улар асосан партия-давлат контроли материалларини фабрика қуйи матбуоти ва радиоузел орқали оммага етказиш ишлари билан шуғулланадилар.

Корхона кўмаклашув группалари ишларини ёритиш учун жуда катта имкониятларга эга. Фабрикада кўптиражли газета «Обувшчик» чиқиб туради. Шунингдек, радиоузел ҳам бор. Бундан ташқари деярли барча цехларда деворий газеталар, «Молния»лар, «Жанговар варақа»лар чиқарилади. Фабрика ҳовлисида «Комсомол прожектори», «Зоркий глаз» фотовитриналари бор.

Маъмурият, партия, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг органи бўлган «Обувшчик» кўптиражли газетаси партия-давлат контролига кўмаклашув группалари ишини системали суратда, қизиқарли қилиб ёритиб туради. Газетада «Халқ контроли амалда», «Бу ишчи шаънига доғ» каби рубрикалар остида берилаётган материаллар жуда мазмунли чиқади. Шунингдек, партия-давлат контролига кўмаклашув группаси ишига бағишланган махсус саҳифалар бериб борилади. Бу саҳифаларда цехлардаги кўмаклашув группа ва постларининг намунали ишлари, ишдаги камчиликлар ҳақида материаллар берилади. Саҳифаларда жуда муваффақиятли чиққан карикатуралар, фотоайбномаларни кўриш мумкин. Газета редакцияси партия-давлат контроли материалларига бериладиган жавобларни ҳам ўз вақтида ўқувчиларга ҳавола қилади.

Партия-давлат контролига кўмаклашув группасининг раиси ўртоқ Валентина Константиновна Макаричева ҳамда группанинг бошқа аъзолари газетага тез-тез мақолалар ёзиб туришади. Газетанинг шу йил 21 октябрь сонидаги «Контролёрлар — ишга» сарлавҳали мақолада фабрика назоратчилари олдида турган вазифалар кўрсатилган. Группанинг иш фаолияти ҳақида корхона партия ташкилотининг аъзолари ҳам мақолалар ёзиб туришади.

Газетанинг 503-сонида «Халқ контролининг ўткир кўзи» сарлавҳали мақола остида берилган карикатура диққатни ўзига тортади. Унда фабрикада ишлаб чиқарилаётган брак пойафзаллар уйимини кўрасиз. Карикатура ва мақола газетада босилиб чиққач, материал цех партия ташкилоти мажлисида муҳокама қилиниб айбдорларга чора кўрилди.

Партия-давлат контролига кўмаклашув группаси ишининг таъсирчанлигини оширишга қаратилган яна қатор чора-тадбирлар кўрилади. Чунончи, барча цехларга кираверишда осилган «Молния»ларда нормасини бажармаган, ишда бракка йўл қўйган кишилар танқид қилинади. Дарҳол танқидий материал цех партия, касаба союз ва комсомол ташкилоти йиғилишларида муҳокама қилиниб, чора кўрилади.

Фабрикада ва цехларда партия-давлат контроли кўмаклашув группасига аризалар ва шикоятлар ташлаш учун махсус яшикчалар осиб қўйилган. Бу яшиклар ҳар икки кунда очилиб, тушган ариза ва шикоятлар дарҳол муҳокама қилинади.

Тошкентдаги 1-пойафзал фабрикасида партия-давлат контролига кўмаклашув группаси ишининг яхши йўлга қўйилганлиги бу ерда план топшириқларининг вақтида бажарилиши, маҳсулот сифатининг яхшиланишига яқиндан ёрдам бермоқда.

З. МУҲАММАДЖОНОВ.

ҲИСОБ МАШИНАЛАРИ УНУМЛИ ИШЛАСИН

Электрон машиналар асрида, космик парвозлар даврида яшамоқдамиз. Фан ва техника тараққиётида мисли кўрилмаган бурилишлар замони бу. Халқ хўжалигининг бирор соҳаси йўқки, машина ва аппаратлардан фойдаланилмаётган бўлсин. Техника инсон дармонини қуритадиган оғир меҳнатни ўз елкасига олиб, меҳнат унумдорлигини оширишнинг асосий омили бўлиб боряпти.

Кейинги йилларда ихтиро этилаётган электрон-ҳисоблаш машиналари инсоннинг ақлий меҳнатини ҳам енгиллаштиряпти. Натижада кўпгина бухгалтерия ходимлари бевосита ишлаб чиқариш билан шуғулланиш имкониятига эга бўлмоқдалар.

Ҳисоб-китоб ишларида электрон-ҳисоблаш машиналари хизматидан фойдаланиш натижасида Чирчиқ электрохимия комбинати, «Ўзбекхиммаш», «Чирчиксельмаш», «Ташсельмаш», «Таштекстильмаш», экскаватор заводлари, 1-пойафзал фабрикаси, «Қизил тонг» тикувчилик фирмаси ва Тошкент тўқимачилик комбинатларида ишлаётган 266 бухгалтерия хизматчиси бошқа ишларга ўтказилди. Агар областимиз саноат корхоналари, молия органлари электрон-ҳисоблаш машиналаридан оқилона, ишнинг кўзини билиб фойдаланганларида жуда катта самара олинган бўлур эди, дейилади Тошкент область партия-давлат контроли комитетининг яқинда чиқарган қарорида.

Халқ назоратчилари иштирокида қилинган батафсил анализ кейинги уч йил мобайнида баъзи корхоналар бошқарув аппарати 10-25 процент кўпайганлигини кўрсатди. Жумладан, экскаватор заводи бошқарув аппарати 12 процентга, «Чирчиксельмаш» заводи бошқарув аппарати 22 процент ошган. Ўз-ўзидан маълумки, бошқарув аппаратида қанча кўп киши маош олса, маҳсулот таннархи шунча юқорилашади.

Шундай бўлишига қарамай мазкур корхона раҳбарлари ўзларидаги ҳисоблаш машиналаридан унумли фойдаланишга эътибор беришмаётир. Машинасозлик давлат конструкторлик-технология бюроси ҳузурида тузилган лойиҳа-тадқиқот хизмати бошқармасидаги ўртоқлар планлаштиришни математик йўллар билан ҳисоблаб амалга оширадиган машина ва механизмлардан фойдаланиш ишлари билан жуда суст шуғулланмоқдалар. Бош машина-ҳисоблаш станцияси ҳам ўз олдидаги вазифаларни бажараолмаётир.

Текширишлар шуни кўрсатдики, кўпгина корхоналарда мавжуд бўлган ҳисоблаш машиналаридан суткасига 4-5 соатдан ортиқ фойдаланилмаётир. Давлат конструкторлик-технология бюроси, тўқимачилик комбинати, экскаватор заводларида бўлган янги маркали ҳисоблаш машиналари ва перфораторлар ишлатилмай ётибди. Тошкент тўқимачилик комбинатининг 30 процент ишчисининг ҳисоб-китоби қўлда бажарилмоқда. Бундай аҳволни бошқа корхоналарда ҳам учратиш мумкин.

Кўпгина корхоналарнинг раҳбарлари ҳисоб-китоб ишлари, инженерлик расчётлари, планлаштиришнинг прогрессив усулларини ҳисоблашда кўпроқ қўл меҳнатидан фойдаланмоқдалар. Шу ишлар учун ажратилган машиналар корхонага зарар келтириб ётибди.

«Узремприбор» заводи электрон-ҳисоблаш машиналари ремонти билан жуда суст шуғулланмоқда. Бу ишлар заводда бажарилаётган барча меҳнатнинг 1,5 процентини ташкил этади, холос.

Тошкент область партия-давлат контроли комитети ҳисоб-китоб ишларини енгиллаштириш ва тезлаштириш учун ёрдам берадиган машиналардан унумли фойдаланиш лозимлигини қайд қилди. Мазкур машина ва механизмларга эга бўлган корхона раҳбарларининг диққатини ана шу муҳим ишга қаратди. Шунингдек, бирорта ўрта махсус-техника билим юртида ҳисоблаш машиналари техникасини ўргатадиган группа очиш масаласида Ўзбекистон ССР Олий ва ўрта таълим министрлигига таклиф билан киришга қарор қилинди.

Ш. ҚОСИМОВ.

ТОШКЕНТ ЯНГИЛИКЛАРИ

МЕХАНИЗМЛАР ЕЛКАСИГА

Аёллар учун кир ювишдек машаққатли иш бўлмаса керак. Шунинг учун ҳам пойтахтимизда механизмлар воситаси биланирингизни ювиб берадиган комбинатлар очиб қўйилган. Яқинда мана шу маиший хизмат кўрсатиш корхоналарига Германия Демократик Республикасидан яна ажойиб агрегатлар келтирилди. Уларнинг саккизтаси кир ювса, тўрттаси сиқиб туради. Бештаси эса пешма-пеш қуритиб бераверади. Бундай агрегатлар билан ҳар сменада 200 килограмм кирни ювиб қуритиш мумкин.

Оқтепа массивида очилган кир ювиш хонасида ўз-ўзига хизмат йўлга қўйилган. Кир бўлган кийим-кечакларни олиб келиб бу ердаги машиналарда ювиб кетишингиз мумкин. Иссиқ-совуқ сувлар жўмраклардан узлуксиз оқиб туради.

5-кир ювиш комбинатида ҳам барча иш процесслари тўла механизациялаштирилмоқда.

СТУДЕНТ—ПАХТАКОРЛАР

Қишлоқ хўжалик институти коллективи иши бу йил ҳам баракали бўлди. Коллектив «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхози ажратиб берган 250 гектар майдонда юқори ҳосил етиштирди. Ҳар гектаридан 30 центнердан ҳосил олинди. Айниқса студентлардан ташкил этилган механизациялаштирилган далачилик бригадалари иши барчани қойил қолдирди. Улар энг юқори кўрсаткичларга эришдилар.

Барча ҳосил тўла-тўкис йиғиб-териб олингач илғор студентлардан 60 кишига Москвага—Бутуниттифоқ халқ хўжалиги ютуқлари виставкасига йўлланма берилди. Улар орасида агрономия факультети студентлари Д. Сойибназаров, Р. Абдуллаев, мевачилик-боғдорчилик факультети студентлари Б. Жабборов, А. Салимов ва бошқа ўртоқлар бор. Студентлар Москвада илғор хўжаликлар тажрибаси билан танишадилар.

ҲАМИША КЎМ-КЎК

Катта Ўзбекистон тракти бошланадиган жойдаги ярим гектарлик майдон яшил либосга бурканмоқда. Бу хиёбон келажакда ям-яшил боққа айланиб қолади. Ҳозир арча, чинор ва акация кўчатлари ўтказиш қизғин давом этяпти. Гуллар учун жойлар ҳозирланмоқда.

Санъат саройи теварак-атрофида ҳам ободонлаштириш ишлари зўр суръатлар билан олиб борилмоқда. Бу ерда янгидан гулзорлар ташкил этилмоқда. Турли хил декоратив дарахт кўчатлари ўтқазиляпти.

Кузги кўчат ўтқазиш ойлиги давомида пойтахтимиз хиёбонларига 50.000 тупдан зиёдроқ турли хил дарахт кўчатлари ўтқазилади. «Ўзбекистон гуллари» правлениеси ҳам пойтахтимиз кўркини очаётган гуллар сонини тағин ҳам кўпайтириш юзасидан бир қатор тадбирлар белгилади. Тошкентда янги-янги гулхоналар, гулзорлар ташкил этилади. Шунингдек, Донбасс областидаги Артёмовский ўрмончилик питомнигидан бир неча минг туп олма, олча, гилос ва бошқа хил мевали дарахт кўчатлари келтирилади.

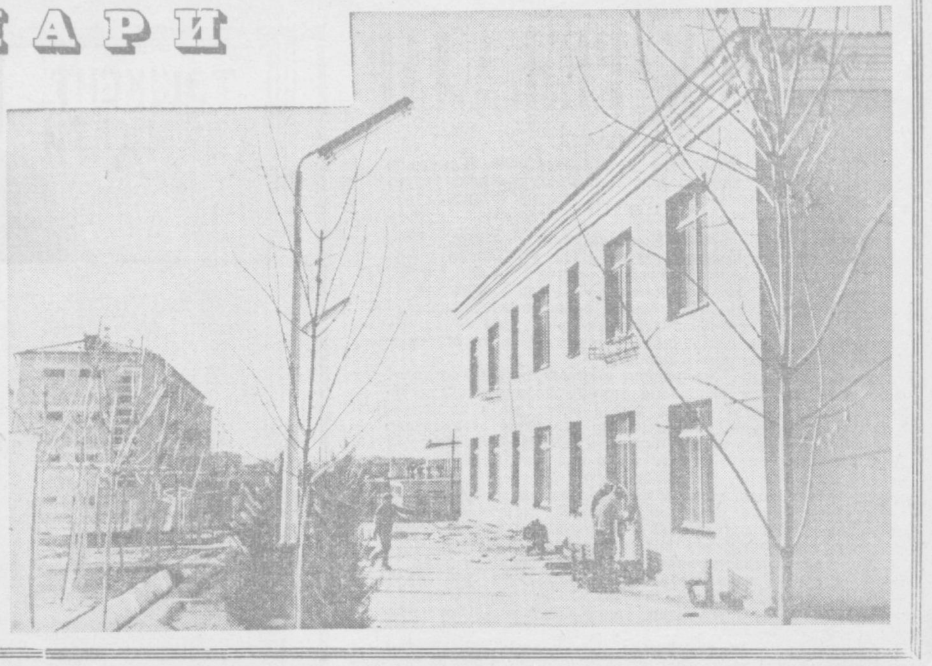

4-қурилиш тресги бинокорлари Височовольтний массивида 140 ўринли болалар боқчасини фойдаланишга топширдилар. Суратда: бинонинг умумий кўриниши.

А. Абалян фотоси.

«ВЕНЕРА-2» ПАРВОЗДА

ТАСС АХБОРОТИ

Космик фазони ва Қуёш системасидаги планеталарни тадқиқ қилиш программасига мувофиқ, 1965 йил 12 ноябрда Совет Иттифоқида планеталараро автоматик станцияси бўлган космик ракета Венера планетаси томон учирилди.

Ракетанинг сўнгги босқичи аввал Ер сунъий йўлдошининг оралик орбитасига чиқарилди, сўнгра шу орбитадан учиб, вазни 963 килограммлик «Венера-2» автоматик станциянинг Венера планетаси томон парвоз қилишини таъминлади.

Танлаб олинган траектория бўйича автоматик станциянинг Венера планетасигача парвози қарийб уч ярим ой давом этади.

«Венера-2» автоматик станция планета томон ҳаракат қилиб борган вақтда унга ўрнатилган илмий аппаратлар ёрдами билан космик фазода кенг кўламда илмий тадқиқотлар ўтказиш кўзда тутилади.

«Венера-2» автоматик станция ичидаги аппаратлар химиявий ва Қуёш энергияси манбаларидан фойдаланади.

Телеметрик, ўлчаш ва илмий аппаратлар парвоз программасига мувофиқ, автоматик тарзда, шунингдек Ердан берилган радиокомандалар билан ишга туширилади.

Совет Иттифоқи территориясида жойлашган махсус ўлчаш комплекси автоматик станциянинг парвозини кузатиб туради, станция траекториясининг параметрларини белгилаб беради, Илмий ахборотларни Ерга қабул қилиб туради.

«Венера-2» автоматик станция мўлжаллаб қўйилганига яқин траектория бўйича ҳаракат қилмоқда.

1965 йил 12 ноябрь, Москва вақти билан соат 12 да станция Ердан 56 минг километр масофада координатлари Ер сатҳининг шарқий узунлигининг 104 градус 19 минут ва шимолий кенглигининг 26 градус 37 минут бўлган нуқтаси устидан учиб ўтди.

«Венера-2» автоматик станция ичига ўрнатилган аппаратларнинг ҳаммаси нормал ишлаб турибди.

Координациялаш — ҳисоблаш маркази олинаётган ахборотларнинг ҳаммасини ишлаб чиқмоқда.

ПОЙТАХТИМИЗ ОБОД, ОЗОДА БЎЛСИН

ОРО ЙЎЛДА

Эндигина тилга кириб «нанна» дейишга ўрганган гўдак айниқса ота-онасига ширин бўлади. Ана шундай вақтим-у, ойим билан дадам узуқ-юлуқ гапларимдан завқланиб бағрига босар, бурним аралаш юзларимдан чўпиллатиб ўпишгани-ўпишган эди. Бир куни дадам: «Хотин, ўғилчанинг юзини бўлашиб олмасак бўлмайдиганга ўхшайди. Иккаламиз ҳадеб бир томонидан ўпаверсак, ўғилчанинг лунжини шишириб юборишимиз турган гап. Ке, яхшиси, бундан кейин сен бир ёғидан, мен бир томонидан ўпай», дебди. Шундан кейин дадам ўпган юзимдан ойим, ойимга тегишли юзимдан эса дадам ўпмайдиган бўлган экан.

Лекин пойтахтдаги Эгарчи маҳалласининг қайси бети Октябрь районига, қайси бети Чилонзор районига қарашли эканини ҳозиргача ҳеч ким айтиб беролмайди. Оройўлда қолган ана шу маҳалладаги 34, 36, 38 ва 40-хонадонлар ёнидан ўтадиган оқава сувнинг икки бетида ҳосил бўлган «кўл бола» кўл кўча ҳуснига доғ тушириб ётибди. Ҳозирги илиқ-иссиқ кунларда-ку бир нави. Эртаиндин ҳаводан шир этиб қуйиб қолса, бу кўчадан ўтиш амри-маҳол. Тўғри, ўтган йили оқава сувни қувур орқали ўтказиш мақсадида бир неча темир-бетон қувурлар келтирилган эди. Лекин Октябрь район коммунал хўжалиги бўлими раҳбарларининг бепарволиги оқибатида улар аллақачон қулоқ чўзма бўлиб ариққа тушмай йўқолиб кетди. Ариқдаги ифлос сувларнинг кўпайиши натижасида кўчанинг икки чети борган сари ботқоқланиб, шу ерда жойлашган хонадонларни захлатиб юбормоқда. Бундан ташвишга тушган маҳалла жамоатчилиги Октябрь район ижроия комитети раисининг ўринбосари ўртоқ Золотихга мурожаат қилган эди, у: «Биз ўзимизга тегишли қисмини тозалаб қўйганмиз, сувнинг нариги бети Чилонзор районига тегишли», — деб жавоб берди. Чилонзор район ижроия комитетининг раиси ўртоқ М. Белоногов эса «кўчани тозалаш учун ажратилган маблағ Октябрь районининг ихтиёрида», — деди. Хўш, Эгарчи маҳалласининг озодалиги учун ким жавоб беради? Ахир расмиятчилик ҳам эви билан-да!

А. ШАЙХОВ.

ЯХШИ ТАШАББУС

Бундан бир неча йил илгари Октябрь районининг Чорсу участкасидаги Маҳкама кўчаси қайта тикланаётган вақтда иморатлардан талайгина эски қурилиш материаллари чиққан эди. Калинин маҳалласининг аҳолиси шу материалларни ободонлаштириш мақсадларига ишлатдилар. Маҳалла аҳли шаҳар Советининг ободонлаштириш ҳақидаги қарорига биноан «Вилоят» қабристонига шийпон қуришга киришди. Қабристонни тозалаш ва обод қилишда аҳоли яқиндан ёрдам бериб турди. Орадан кўп ўтмай чиройли шийпон қад кўтарди.

Нуроний кексалар бу муҳим ишга бош-қош бўлишди. А. Икромхўжаев, С. Ғафуржонов, С. Умаров, М. Мирусмонов ва бошқа ўндан ортиқ отахонлар айниқса жонбозлик кўрсатишди.

Калинин маҳалласи активлари «Сиҳат-саломатлик ойлиги»ни намунали ўтказишда ҳам актив қатнашдилар. Кўчалар, майдонлар, ариқлар тозаланди. Аҳоли ўртасида юқумли касалликларга қарши кураш чоралари ҳақида кўпгина лекция ва суҳбатлар уюштирилди.

Ҳозир маҳалла жамоатчилиги кучига таяниб, Қизил тут ва Культиватор проездларини асфальтлаш тадбирлари кўрилаяпти.

К. УМАРОВ.

ЧУҚУРСОЙДА НЕГА ШУНДАЙ...

«Озодалик ва саломатлик ойлиги» даврида катта ишлар қилинди. Пойтахтимиз маҳаллаларида, завод, фабрика, мактаб, муассаса, турли ташкилотларда, кўча ва хиёбонларда зўр уюшқоқлик билан озодалик хашарлари ўтказилди.

Бироқ Калинин районининг Чуқурсой посёлкаси ва Шумилов станциясида аҳвол бошқача. Чуқурсой посёлкасига кираверишда, Тошкент ўйинчоқлар фабрикаси, Иброҳим ота кўчаси, К. Маркс номли 17-бошланғич мактабнинг олд қисмида ҳамон турли чиқинди, ахлат қават-қават бўлиб ётибди. Ён-атрофдаги хонадонлар ўзлари яшайдиган жойни пок сақлаш ўрнига бу қўлбола тепаликлар устига яна ахлат тўкиб, бўйига-бўй қўшмоқдалар.

Калинин қишлоқ Советининг раиси Пўлатова, мактаб директори Сарабоев, ўйинчоқлар фабрикаси директори Богуславский ўртоқлар бу аҳволни кўра била туриб лом-мим демайдилар. Гўё уларга тааллуқли эмасдек. Посёлкани тозалаш, обод қилиш ишига бу ўртоқлардан ҳеч ким бош қўшмаяпти.

Чуқурсойликлар ўз посёлкаларининг озода бўлишини истайдилар.

Акбар МИРАҲМЕДОВ,
илмий ходим.

ЖАҲОН ЯНГИЛИКЛАРИ

ИНДОНЕЗИЯДАГИ АҲВОЛГА ДОИР

ЛОНДОН, 11 ноябрь. (ТАСС). Индонезияда коммунистик партия ва бошқа прогрессив ташкилотларнинг аъзоларини таъқиб қилиш давом этмоқда. Рейтер агентлиги мухбирининг Жакартадан хабар беришига кўра, ҳарбий маъмурлар бутун мамлакатда сўл элементларни қамоққа олмоқдалар. Марказий Явада, Бойолали шаҳрида ўнлаб кишилар, Куддус шаҳрида эса 140 киши қамоққа олинди.

КОЛУМБИЯ. Сиз суратда кўриб турган бу кишилар бошқа ерсиз деҳқонлар билан бирга ишланмай ётган ерларни эгаллаб олганлари учун қамоққа ташландилар. Ана шу ерларни хўжайини уларни жазога маҳкум қилди.

ТАСС фотохроникаси.

БМТ ХАВФСИЗЛИК КЕНГАШИДА

НЬЮ-ЙОРК, 11 ноябрь. ТАСС махсус мухбирлари Л. ЛАПИЦКИЙ билан С. ЛОСЕВ хабар берадилар:

Кеча Танзания вакили Жон Малеселанинг Португалия мустамлакалари тўғрисидаги масалани БМТ Хавфсизлик Кенгашида муҳокама қилишда иштирок этишига рухсат берилди. Малесела таъкидлаб айтдики, Португалия мустамлакачилари Африкадан ҳайдаб чиқарилмагунча Ангола, Мозамбик ва Португалия Гвинеясидаги халқ уруши тугамайди.

Шундан сўнг СССР вакили Н. Т. Федоренко сўзга чиқиб, Лиссабон режими Африкада ўзининг хатарли авантюраларини амалга оширар экан, бир қанча ғарб давлатларининг ва даставвал НАТО ҳарбий блокидаги ўз шерикларининг маънавий, сиёсий, молиявий ва ҳарбий мададига таянмоқда, деди. Мозамбик миллий озодлик ҳаракатининг раҳбари Мондлейннинг маълумотига кўра, деб сўзини давом эттирди Н. Т. Федоренко, АҚШнинг ўзи 1951 йилдан 1961 йилгача Португалияга 500 миллион долларлик миқдорда турли хил қурол-яроғлар берган. Ғарбдаги бошқа баъзи давлатлар ҳам Салазар режимига ёрдам кўрсатмоқда. Португалиянинг НАТОдаги иттифоқчилари, деди Совет вакили, Хавфсизлик Кенгашининг 1963 йил 31 июлдаги резолюциясини бузмоқдалар. Ана шу резолюцияда Португалия ҳукуматига ўз қўл остидаги территорияларнинг халқларига қарши репрессияларни кучайтириш имкониятини берадиган ҳар қандай ёрдам кўрсатишдан ўзини тийиб туриш барча давлатлардан талаб қилинган эди.

Хавфсизлик кенгаши — БМТнинг халқаро тинчликни сақлаб туриш учун ўз зиммасига асосий жавобгарлик юклатилган олий органидир, деб таъкидлади Н. Т. Федоренко. Бас шундай экан, у, Португалия мустамлакачиларини жиловлаб қўйиш ва уларни Хавфсизлик Кенгаши қарорларини бажаришга мажбур қилиш учун сира кечиктирмасдан таъсирчан чоралар кўриши зарур.

Хавфсизлик Кенгаши, деди пировардида Н. Т. Федоренко, НАТОдаги баъзи давлатлар Лиссабоннинг мустамлакачилик сиёсатига ҳомилик қилаётганликларидан иборат фактга бепарво қараб турмаслиги керак ҳамда бундан тегишли хулосалар чиқариб, шу масала юзасидан зарур чоралар кўриши мутлақо шарт.

Роже Лапорт вафот этди

НЬЮ-ЙОРК, 11 ноябрь. (ТАСС). Роже Лапорт кеча бу ердаги госпиталда вафот этди. Бундан бир кун олдин мана шу 22 яшар пацифист Американинг Вьетнамдаги агрессиясига қарши норозилик билдириб, Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг биноси олдида ўзига ўт қўйиб юборган эди.

Хавфсизлик кенгашини чақириш илтимос қилинмоқда

ЛОНДОН, 11 ноябрь. (ТАСС). Англия бугун Жанубий Родезиядаги аҳволни муҳокама қилиш учун Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Хавфсизлик Кенгашини чақиришни илтимос қилди. Рейтер агентлигининг мухбири БМТ штаб-квартирасидан ана шу ҳақда хабар беради.

Смит ҳукумати бугун Жанубий Родезияни ўзбошимчалик билан «мустақил» деб эълон қилганлиги сабабли Англия Хавфсизлик Кенгашини чақиришни илтимос қилди.

АГРЕССИЯГА ҚАРШИ КУРАШДАГИ ҚАҲРАМОНЛИГИ УЧУН

ХАНОЙ, 11 ноябрь. (ТАСС). Вьетнам Демократик Республикасининг жанубий вилоятларини ўз ичига олган тўртинчи ҳарбий зона биринчи даражали мустақиллик ордени билан мукофотланди. Тўртинчи зона Америка агрессиясига қарши курашда эришган жуда катта муваффақиятлари, кўрсатган қаҳрамонлиги ва мардлиги учун ана шу олий мукофот билан тақдирланди. Вьетнам Демократик Республикаси мудофаа министрлигининг статистик маълумотларига кўра, тўртинчи зонанинг армияси билан аҳолиси ҳозирга қадар Американинг 374 та самолётини уриб туширган ва Американинг кўп миқдордаги учувчиларини асир қилиб олган. Бундан ташқари, зона ҳимоячилари душманнинг 13 та кемасини сувга ғарқ қилганлар ва шикастлантирганлар, Шимолий Вьетнам территориясига юборилган жосус-диверсиячи группалардан бир нечасини ушлаб олганлар.

Зона вакилларига орденни топшириш маросимида 17-параллелга жойлашган Конко ороли ҳимоячиларининг мислсиз қаҳрамонлиги алоҳида қайд қилиб ўтилди.

ПАРТИЗАНЛАР ҲУЖУМИ

ПАРИЖ, 11 ноябрь. (ТАСС). Жанубий Вьетнам ватанпарварлари душманга янгидан-янги зарба беришни давом эттирмоқдалар. Қўғирчоқ ҳукумат қўшинларининг бир отряди ,кеча Жанубий Вьетнам ватанпарварлари Сайгондан 200 километр ғарби-жанубда, Меконг дельтасида уюштирган пистирмага тушиб қолдилар. Франс Пресс агентлиги мухбирининг Сайгондан хабар беришича, қўғирчоқ ҳукумат қўшинлари катта талофат кўрганлар. Партизанлар соқчилар турадиган башняга ҳам ҳужум қилганлар ва ҳарбий постни эгаллаганлар, ҳарбий постнинг гарнизони эса, қочиб кетишга мажбур бўлган. Озодлик армиясининг жангчилари Сайгондан 25 километр шарқи-шимолда сайгонлик қўшинларнинг бўлинмасига ҳужум қилиб, уларга талайгина талофат етказганлар.

ЖУРНАЛИСТНИНГ ЁРДАМЧИСИ

«Ўзбекистон матбуоти» журнали обуначиларининг сони узлуксиз кўпайиб бормоқда.

Янги йилдан бошлаб журнал ой сайин чиқадиган бўлади, унинг ҳажми эса, икки печать листдан уч печать листгача кўпаяди. Бу эса, публицистика, матбуот, нашриёт фаолияти, радиоэшиттириш ва телевидение, журналистика назарияси ва тарихининг муҳим проблемаларини яхши ва кенгроқ ёритиш имконини беради.

Москва ва Тошкент университетлари, олий партия мактаби, Москва полиграфия институти журналистика кафедраларининг ўқитувчилари журналнинг авторлар активи сафига қўшилдилар. Редакция ҳузурида журналистлар, ноширлар ва матбаачиларнинг меҳнати ҳамда турмушини ўрганувчи жамоат институти ташкил қилинади.

«Союзпечать» бўлимларида ва матбуот тарқатувчи жамоатчиларда 25 ноябргача 1966 йил учун журналга обуна бўлиш мумкин. Ана шу муддатдан кейин обуна фақат февраль ойи ва шундан кейинги ойларгагина қабул қилинади.

БИР КУНЛИК ҲАНГОМА

(ТАКСИЧИ ШОФЕР ЁН ДАФТАРИДАН)

Соат 6-30. Энди Бешёғочга келиб тўхтагандим машинага баланд бўйли, қирқбеш-элликк ёшларга борган басавлат киши ўтириб, «қани кетдик» деди. Йўлга тушгач қайси томонга, дедим. Аэропортга «чу» денг... У, бу гапни машинадаги ойнага қараб туриб айтди...

Соат 7. Ҳали ҳам аэропортда турибман. Бир маҳал йўловчим шериги билан келиб қолди. Уларнинг иккала қўлларида оғир чемодан, елкаларига хуржин қилиб иккитадан тугун осилтириб олишган. Яна йўлга тушдим. Қаёққа, деб сўраган эдим, юраверинг, ўзим ўнгга, сўлга деб тураман, деди бояги одам. Уларни Қўйлиққа олиб бордим. Тор кўчанинг бошида тўхтадим. Икки тавақали кўк эшикдан бир аёл чиқиб уларни кутиб олди. Ҳайрият, омонэсон келибсизлар деди у. Кира ҳақини олиб орқамга қайтдим.

Соат 10. Йўлда кетаётганимда тўрт йўловчини ўтқазиб олдим. Уларнинг бири аёл киши эди. Бачкана одамлар экан. Чамамда тўйдан қайтаётган отарчи «санъаткорлар» кўринарди. Нуқул тўй қилган одамни, унинг қариндош-уруғи, ошна-оғайниларини сўкиб келишди. Бояги аёл «шунча муқом қилсам ҳам бир сўм қистирмади-я» деб оғзига келган гапни айтди. Машинадан тушиб кетишаётиб, «ака, тўйингизда хизматингизга тайёрмиз» деб пул бермай кетишаверди. Оббо пасткашларей, деб қолавердим. Ўзингиз айтинг, улар билан жанжаллашиб бўладими...

Соат 13. Машинага ўрта бўйли, азбаройи семизлигидан пишиллаб нафас олаётган, оқ халат устидан пальто кийиб олган киши келиб ўтирди. Машинанинг ичини гўшт, ҳар турли озиқ-овқатнинг хом ҳиди босиб кетди. Чамамда ошхонада ишласа керак. Мен уни уйига олиб бордим. Эшигининг тагида қирқ минут пойлаб турдим. Йўлда, «ошхонанинг овқати оғзимга ёқмайди, ҳар куни уйга келиб тамаддуқ қилиб кетаман» деб қолди. Тавба, ўзи ошхонада ишлаcа-ю, ошхонанинг овқати оғзига ёқмаса. Бу қанақаси бўлди.

Соат 18. Йўловчилар жуда кўпайиб кетди. Машина талаш. Навбат кутиб турганлардан тўрт кишини ўтқазиб олдим. Ниҳоятда қувноқ йигитлар экан. Бири қўйиб иккинчиси гапирар, кулги овози бир минут ҳам аримасди. Уларнинг улфатларидан бири қизиқчилик қилавериб ичакларни узаёзди. У гоҳ лўли бўлиб фол очар, гоҳ булбул бўлиб сайрар, хўроз бўлиб қичқирар, оғайниларининг қилиқларини кўрсатиб уларга тақлид қилиб ҳаммани кулдирарди. Мен ҳам мириқиб кулардим. Торроқ кўчадан кетаётган эдик, кулги билан бўлиб сал қолди машинани дарахтга уриб олишимга. Улар билан мамнун хайрлашдим.

Соат 19. Таксичилик ҳам ғалати ҳунар. Бир тоифа йўловчи билан юрганда хушнуд бўлсанг, иккинчисини олиб юрганда одам ранжийди. Бу гал шунақа бўлди. Машинамга сочини лайлак уяси сингари ҳурпайтириб тараган, бигиз пошна туфли кийган қиз билан, юзининг ярмигача гажак соқол қўйган йигит чиқиб ўтиришди. Улар «борадиган жойимиз ноаниқ, шаҳар айланмоқчимиз» дейишди. Мен ҳам тўғри келган кўчага буриб, тўғри келганидан чиқавердим. Бир маҳал қарасам йигит қизни ўзига тортиб ўпаяпти. Ғашим келиб машинани уёққа-буёққа буриб юбордим. Улар менинг бу ҳаракатимга тушунишмади. Йигит:

— Илгари ҳам машина ҳайдаганмидингиз, — деди.

Қиз ҳиринглаб кулди. Яна ўпишабошлашди. Қани ор-номус... Миям лўқиллаб оғриб кетди. Машинани тўхтатиб эшикни очдим. Бу ер ўпишадиган жой эмас, деб пулларини ҳам олмай тушириб юбордим уятсизларни...

Соат 22. Сменам тугаб, гаражга кетатуриб шу томонга борадиган йўловчи пойлаб тургандим. Гандираклаб бир маст киши келди. Эшикни очиб ўтирди. Шивлига ҳайда, деди ғулдираб. Мен унга бензин оз қолди, гаражга кетяпман дедим. У сўкиниб машинадан тушди, эшикни чунон тарақлатиб ёпди, ойнаси синиб кетди. Таъбим хира бўлиб гаражга жўнадим.

Соат 24. Уйга навбатчи машинамизда қайтдим. Йўл-йўлакай ўйлаб бордим. Дунёда ҳар хил табиатли одам бўларкан-да, бири ундай, иккинчиси бундай. Машинангда қанча-қанча яхши одамлар юради, гуручнинг ичидан тош чиққани сингари ҳурмача қилиқликлари ҳам бўлади.

Қани энди «гуруч ичидаги тошлар» бўлмаса...

Ён дафтарни унча-мунча таҳрир қилиб босмага тайёрловчи:

С. МАҲКАМОВ.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

РЕКЛАМА • ЭЪЛОНЛАР • РЕКЛАМА • ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

13 НОЯБРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА.

Ўзбек тилида: 17.00 — **Ҳаммамиз бир отряддан** (болалар учун), 17.25 — **Телевизион янгиликлар.**

Рус тилида: 17.40 — **Романтиклар учун, Совет киноси** (кинофильмлар). 18.00 — **Телевизион янгиликлар,** 18.15 — **Реклама ва эълонлар,** 18.20 — **Эстрада концерти** (Москва ва Ленинград артистлари ижросида).

Ўзбек тилида: 19.05 — **Телевизион миниатюралар** («Ёшлик» студияси).

Рус тилида: 19.45 — **Казаклар йиғлаганда** (катталар учун кинофильм). 20.10 — **Киножурнал ва Хоҳ ишонинг, хоҳ ишонманг** номли кинокомедия.

21.25 — **Эшиттиришлар программаси.**

Ўзбек тилида: 21.30 — **Қишлоқ меҳнаткашлари учун** (эшиттириш ва концерт).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА.

18.00 дан — **Фрунзе телестудияси эшиттиришлари.**

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 13/XI да **Риголетто,** 14/XI да кундуз **Семурғ,** кечқурун **Травиата.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 13/XI да **Қотил.** 14/XI да **Мирзо Улуғбек.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 13/XI **Гули сиёҳ,** 14/XI **Нодира.**

ЭСТРАДА ТЕАТРИДА — 13, 14/XI кеч соат 7 яримда **Концертлар.** Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист **Фахриддин Умаров,** солистлардан **М. Мўминова, Р. Мўминова, С. Шукурова** ва бошқалар қатнашади.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Грузин цирки артистларининг гастроли.**

КИНО

Улар ўтмайди — «ЎЗБЕКИСТОН», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Бизнинг уй — «ИСКРА» (1 ва 2 залда), «МОСКВА», НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун), САНЪАТ САРОЙИ (кеч соат 6.15 минутгача).

Зимняя кўчаси, 8-уйда турувчи **Шоҳида Собированинг** Прядельная кўчаси, 112-уйда турувчи Исмат Ҳикматовдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Фрунзе район халқ судида кўрилади.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ТАШКИЛОТЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Тошкент шаҳар ижроия комитетининг

ЛОЙИҲА-СМЕТА БЮРОСИ

билдирадики,

1966 йилнинг I ва II кварталидаги

РЕМОНТ-ҚУРИЛИШ ИШЛАРИГА

лойиҳа-смета ҳужжатларини тузишда тўхталиш бўлмаслиги ва уларни заказчиларга ўз вақтида бериш учун,

ЗАКАЗЛАР

18 ноябргача қабул қилинади.

Бу муддатдан кейин берилган заказлар сўнгги навбатда бажарилажак.

ИЖТИМОИЙ-СИЁСИЙ ВА АДАБИЙ-БАДИИЙ

ЖУРНАЛЛАРГА

1966 йил учун

ОБУНА ҚИЛИШ ДАВОМ ЭТМОҚДА:

Ўзбекистон,
Ўзбекистон хотин-қизлари,
Муштум,
Шарқ юлдузи,
Звезда Востока.

БИРЛАШГАН НАШРИЁТ

Ёшлар газеталари

ВА ЖУРНАЛЛАРИГА

1966 йил учун

ОБУНА ҚИЛИШ ДАВОМ ЭТАДИ:

Ёш ленинчи,
Комсомолец Узбекистана,
Ленин учқуни,
Пионер Востока,
Гулхан,
Ғунча.

БИРЛАШГАН НАШРИЁТ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р. 02421. Индекс 64969. Нашр. № 1889.